ZAVOD ZA TURIZEM IDRIJA
Mestni trg 2, 5280 IDRIJA

LETNO POROČILO JAVNEGA ZAVODA ZAVOD ZA TURIZEM IDRIJA ZA LETO 2023

Idrija, 19. 2. 2024

Odgovorna oseba: mag. Valerija Božič, direktorica

Idrija.

KAZALO VSEBINE

1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE ZAVODA 7

1.1 PREDSTAVITEV ZAVODA 9

1.2 OSNOVNI PODATKI O ZAVODU 10

1.3 ORGANI ZAVODA 11

1.4 DEJAVNOSTI IN FINANCIRANJE 12

2 DOLGOROČNI CILJI ZAVODA 14

2.1 TURIZEM V ŠTEVILKAH 16

2.1.1 Slovenija 16

2.1.2 Idrija 16

3 LETNI CILJI ZAVODA IN OCENA USPEHA DOSEGANJA ZASTAVLJENIH CILJEV PO POSAMEZNIH PODROČJIH DEJAVNOSTI 19

3.1 CILJI, KI IZHAJAJO IZ PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA ZAVODA ZA LETO 2023 19

3.2 PREGLED DELA, AKTIVNOSTI IN REALIZIRANIH CILJEV PO POSAMEZNIH PODROČJIH DELOVANJA 25

3.2.1 Turistično informacijski center 25

3.2.1.1 Turistična agencija 25

3.2.1.2 Trgovina TIC 26

3.2.1.3 Zelena shema slovenskega turizma 27

3.2.1.4 Združenje zgodovinskih mest Slovenije 28

3.2.1.5 e-BECIKL 29

3.2.1.6 Sejmi 29

3.2.1.7 Lokalna turistična vodniška služba 29

3.2.1.8 Ostale naloge in aktivnosti Turistično informacijskega centra 30

3.2.2 Prireditve in dogodki 31

3.2.2.1 Festival idrijske čipke 31

3.2.2.2 Teden evropskih geoparkov 2023 32

3.2.2.3 Vikend brez avtomobila 2023 32

3.2.2.4 Slovesnost ob 10. obletnici Geoparka Idrija....33
3.2.2.5 Ostali izvedeni dogodki v letu 2023....34
3.2.3 Projekti....35
3.2.3.1 Promocija turistične ponudbe in digitalna nadgradnja v vodilni destinaciji Škofja Loka in Idrija 2023, UNESCO....35
3.2.3.2 EU GeoExplorer (Erasmus + Programme)....36
3.2.3.3 GameGEO....37
3.2.3.4 Projekt IGGP....37
3.2.3.5 Danube GeoTour Plus....37
3.2.4 UNESCO globalni geopark Idrija....38
3.2.4.1 Koordinacija Geoparka Idrija....39
3.2.4.2 Interpretacija dediščine in tematskih poti....40
3.2.4.3 Izvajanje šolskih in obšolskih dejavnosti....41
3.2.4.4 Informiranje, promoviranje in trženje....42
3.2.4.5 Razvoj podeželja in kolektivna blagovna znamka Idrija izbrano....42
3.2.4.6 Krajinski park Zgornja Idrijca....44
3.2.5 Promocijske aktivnosti in PR....45
3.2.6 Splošne, pravne in kadrovske zadeve, računovodstvo, administracija, finance 47
4 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH ALI NEPRIČAKOVNIH POSLEDI PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA....48
5 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA ALI VEČ PRETEKLIH LET...48
6 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA....49
7 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA POSREDNEGA UPORABNIKA....54
8 POJASNILA O NEDOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV....55
9 OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA....55
10 ANALIZA KADROVANJA IN POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH....58
10.1 O....RGANIZACIJSKA SHEMA ZAVODA Z DELOVNIMI MESTI IN PLAČNIMI SKUPINAMI....58
10.2 INVESTCIJSKA VLAGANJA....60

11 RAČUNOVODSKI DEL POROČILA ..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

11.1 BILANCA STANJA ..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

11.1.1 DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU ..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

11.1.2 KRATKOROČNA SREDSTVA IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE. **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

11.1.3 ZALOGE ..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

11.1.4 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

11.1.5 LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

11.2 ZUNAJBILANČNA EVIDENCA..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

11.3 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

11.4 .. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

11.5 OBDAVČENJE..... **Napaka! Zaznamek ni definiran.**

KAZALO TABEL

Tabela 1 Prihodki Zavoda za turizem Idrija v obdobju 2020 – 2023 13

Tabela 2: Pregled statistike števila gostov, prenočitev, kapacitet ter prihodka iz naslova turistične takse v občini Idrija v obdobju 2019 - 2023 17

Tabela 3 Število nočitev v destinaciji Idrija v obdobju 2003 - 2023 17

Tabela 4 Število evidentiranih obiskovalcev po posameznih razstavah in v Turistično informacijskem centru v obdobju 2005 - 2023 18

Tabela 5 Pregled realizacije ciljev Zavoda za turizem v letu 2023 19

Tabela 6 Število realiziranih turističnih programov v obdobju 2014 - 2023 26

Tabela 7 Prodaja blaga v letu 2022 v Turistično informacijskem centru po kategorijah izdelkov v obdobju 2021 - 2023 26

Tabela 8 Prodaja v trgovini TIC s spletno prodajo za obdobje 2013 – 2023 27

Tabela 9 Pregled izposoje koles v obdobju 2021 - 2023 29

Tabela 10 Pregled udeležbe na sejmih in workshopih v letu 2023 29

Tabela 11 Prikaz rasti stroškov materiala in storitev 2022 / 2023 49

Tabela 12 Pregled porabe proračunskih sredstev v letu 2023 v primerjavi s planom. 50

Tabela 13 Pregled prihodkov in stroškov iz naslova pobranih parkirnin v Krajinskem parku Zgornja Idrija 52

Tabela 14 Pregled prihodkov in stroškov iz naslova pobranih parkirnin na Camperstop Inzaghi 53

Tabela 15 Pregled prihodkov in stroškov iz naslova pobranih parkirnin Zavoda za turizem Idrija (Lajšt in Camperstop skupaj) 53

Tabela 16 Učinki poslovanja zavoda na lokalno gospodarstvo 56

Tabela 17 Kratkoročne poslovne terjatve na kontu 1200, na dan 31. 12. 2023 in starostna struktura kratkoročnih poslovnih terjatev (k. 1200, 1210, 1410) na dan 31. 12. 2023 (v EUR) ..... ***Napaka! Zaznamek ni definiran.***

Tabela 18 Starostna struktura kratkoročnih poslovnih obveznosti (k. 2200, 2210) na dan 31. 12. 2023 (v EUR) ..... ***Napaka! Zaznamek ni definiran.***

1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE ZAVODA

Javni zavod za turizem Idrija je na podlagi zakonov in predpisov, ki so podlaga za izdelavo letnega poročila, pripravil Poslovno poročilo javnega zavoda Zavod za turizem Idrija za leto 2022. Poročilo je izdelano v skladu z Zakonom o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-1O in 76/23), Zakonom o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE), Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23), Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23) in Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23). Poročilo je pripravljeno za potrebe priprave finančnega poročila, ki se ga posreduje na AJPES. V skladu z 9. členom Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za turizem Idrija in 14. členom statuta zavoda se pripravljeno Poslovno poročilo Zavoda za turizem Idrija za leto 2023 posreduje Občini Idrija kot ustanoviteljici javnega zavoda Zavod za turizem Idrija.

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP); Zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 13/18); Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP);
- Odlok o proračunu Občine Idrija za leto 2023 (Uradni list RS, št. 34/23);
- Odlok o spremembi Odloka o proračunu Občine Idrija za leto 2023 (Uradni list RS, št. 116/23);
- Izhodišča za pripravo finančnih načrtov, programov dela in kadrovskih načrtov za leto 2023 Občina Idrija, 30. marec 2023;
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za turizem Idrija (Uradni list RS, št. 55/10, 73/10, 55/11, 84/11, 104/13, 20/19,72/19,107/20,191/20 in 121/23);
- Odlok o Festivalu idrijske čipke (Uradni list RS, št. 15/014);
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o Festivalu idrijske čipke (Uradni list RS, št. 28/21);
- Statut javnega zavoda Center za idrijsko dediščino z dne 28. 2. 2011;
- Pogodbo o sofinanciranju nalog v obdobju januar - marec 2023, z dne 13. 1. 2023;
- Pogodbo o sofinanciranju nalog v letu 2023, z dne 30. 3. 2023;
- Aneks št. 1 k Pogodbi o sofinanciranju nalog v letu 2023, z dne 4. 12. 2023;
- Pogodba med Občino Idrija in Zavodom za turizem Idrija o predaji premoženja v upravljanje, z dne 29.11.2019;
- Aneks št. 1 k Pogodbi o predaji premoženja v upravljanje, z dne 20. 8. 2021;
- Aneks št. 2 k Pogodbi o predaji premoženja v upravljanje, z dne 28. 10. 2022;

- Pogodba o upravljanju s krovno destinacijsko znamko Idrija, z dne 28. 10. 2022;
- Sporazum o prevzemu delavcev, sklenjen s CIU Nikolaj Pirnat, z dne 30. 8. 2011;
- Pogodba med ICRA in CID-om o prenosu turistične dejavnosti, z dne 22. 3. 2013;
- Sporazum med ICRA in CID-om o medsebojnih razmerjih pri prevzemu delavcev ob prenosu turistične dejavnosti, z dne 22. 3. 2013;
- Pogodba o delnem upravljanju s sistemom za izposojo električnih koles , z dne 27. 2. 2023Sklep o določitvi upravljavca Krajinskega parka Zgornja Idrijca (Uradni list RS, št. 12/20);
- Pogodba za sofinanciranje aktivnosti promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji v letu 2022 št. 439-1/2022/1017, podpisana s Slovensko turistično organizacijo 15. 6. 2022;
- Dogovor št.: 32906-0001/2022-5 med Zavodom za turizem Idrija in Razvojno agencijo Sora, podpisanega 4. 7. 2022;
- Pogodba o sofinanciranju aktivnosti promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji v letu 2023 št.: 439-1/2023/150, podpisana s Slovensko turistično organizacijo 3. 7. 2023;
- Dogovor št.: 32906-0005/2023/5 med Zavodom za turizem Idrija in Razvojno agencijo Sora d. o. o., podpisan 8. 8. 2023;
- Partnership Agreement for the implementation of the project 2021-AT01-KA220-SCHG-000027664 between Lead Partner Natur- und Geopark Steirische Eisenwurtzen GmbH, Austria and partners: Zavod za turizem Idrija, Fonden Geopark Odsherred, Denmark, Magma Geopark AS, Norway, NMS Weissenbach, Austria, Osnovna šola Črni Vrh nad Idrijo, Slovenia, Flekkefjord videregaende skole, Norway, Sydskolen Asnaes, Denmark), signed 22. 12. 2021;
- Pogodba o izvajanju programa javnega dela med Zavodom Republike Slovenije za zaposlovanje, Občino Idrija in Zavodom za turizem Idrija za program Varstvo okolja, ohranjanje narave, upravljanje z vodami in spodbujanje trajnostnega prostorskega razvoja, z dne 11. 1. 2023;
- Pogodba o izvajanju programa javnega dela med Zavodom Republike Slovenije za zaposlovanje, Občino Idrija in Zavodom za turizem Idrija za program Pomoč pri razvoju in pospeševanju turizma, z dne 11. 1. 2023;
- Pogodba št. C3330-23-456008 o sofinanciranju dejavnosti v okviru programa UNESCO IGGP – Geopark Idrija z Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in inovacije, z dne 2. 3. 2023;
- Partnership Agreement Erasmus+ of the project 2023-CZ01-KA220-ADU-000166032 between Lead Partner Ekologicke centrum Orlov, o.p.s., Czech and partners: Zavod za turizem Idrija, Universitatea din Bucuresti, Bukarešta, Digital Star. s.r.o., Praga, Academia Istropolitana Nova, Svätý Jur, signed 27. 11. 2023;

1.1 PREDSTAVITEV ZAVODA

Zavod za turizem Idrija je krovni upravljalec turistične destinacije Idrija, ki povezuje in usklajuje aktivnosti na področju turizma ter njihove akterje, hkrati pa upravljavec UNESCO globalnega geoparka Idrija, Krajinskega parka Zgornja Idrijca, kolektivne blagovne znamke Idrija Izbrano, delni upravljavec sistema mestnih e-koles »BeCIKL« ter z letom 2022 še upravljavec camperstopa Inzaghi.

Zaposleni pri svojem delu in nalogah skrbimo za povezovanje turističnih produktov in akterjev, krepimo zaupanje med njimi, jih izobražujemo, seznanjamo z novostmi na področju turizma ter spodbujamo k inovativnemu in kreativnemu poslovanju. S celovitim delovanjem ima zavod celoten pregled nad turistično destinacijo, njenimi potrebami in priložnostmi ter tako izhodišča za učinkovito promocijo in trženje, tako na domačem kot na tujem trgu. Hkrati si na Zavodu prizadevamo, da v sodelovanju z Občino Idrija in občinskimi svetniki vzpostavimo na destinaciji razvojne pogoje, ki bodo za lokalno prebivalstvo delovali spodbudno in omogočali razvoj turizma v smeri, ki smo ga začrtali.

Vizija Zavoda za turizem Idrija je skupaj z deležniki ustvariti turistično destinacijo, v kateri bodo domačini in (tuji) vlagatelji prepoznali turizem kot gospodarsko panogo. S ciljno načrtovanim razvojem, aktivnim upravljanjem destinacije in krepitvijo zasebne ponudbe tako v mestu kot na podeželju želimo, da turizem postane pomembna in perspektivna gospodarska panoga, ki krepi verige vrednosti, zagotavlja stacionarnost, visoko kakovost storitev, celoletnost ponudbe ter ustvarja ravnovesje med mestom in podeželjem.

Glavna naloga Zavoda za turizem Idrija ostaja promocija destinacije Idrija na domačem in tujem trgu. Cilj te promocije je spodbuditi večji obisk Idrije. To bomo dosegli z atraktivnimi turističnimi produkti tako v mestu kot na podeželju, ki temeljijo na UNESCO naravni, kulturni in tehniški dediščini območja.

Ta cilj bo dosežen s sodelovanjem z deležniki na vseh ravneh, vključno s podjetji, lokalnimi skupnostmi, izobraževalnimi ustanovami in drugimi institucijami. Naš pristop bo vključeval tesno sodelovanje, povezovanje in izobraževanje, saj verjamemo, da je le s skupnimi prizadevanji mogoče ustvariti trajnostno uspešno turistično destinacijo.
Edini ustanovitelj zavoda je Občina Idrija.

Idrija.

1.2 OSNOVNI PODATKI O ZAVODU

NAZIV:	Zavod za turizem Idrija
DIREKTORICA:	mag. Valerija Božič, dipl. oec.
SEDEŽ:	Mestni trg 2, 5280 IDRIJA
ID za DDV:	SI51208296
MATIČNA ŠTEVILKA:	3805999000
ŠIFRA UPORABNIKA:	38601
ŠTEVILKA TR:	SI56 0110 0600 8338 240
	Uprava RS za javna plačila
TELEFON:	+386 (0)5 37 34 070
E-MAIL:	info@visit-idrija.si
WEB:	www.visit-idrija.si
	www.festivalidrijskecipke.si

AGENCIJSKA DEJAVNOST, TRGOVINA, E-KOLESA, KAMPERSTOP IN DEJAVNOST INFORMIRANJA:

NAZIV:	Turistično informacijski center Idrija
VODJA:	Mirka Rupnik
SKRAJŠAN NAZIV:	TIC Idrija
NASLOV:	Prelovčeva 5, 5280 IDRIJA
TELEFON:	+386 (0)5 37 43 916
E-MAIL:	tic@visit-idrija.si

UNESCO GLOBALNI GEOPARK IDRIJA / KRAJINSKI PARK ZGORNJA IDRIJCA:

NAZIV:	UNESCO Globalni Geopark Idrija
VODJA:	Mojca Gorjup Kavčič
SKRAJŠAN NAZIV:	UGGI
NASLOV:	Mestni trg 2, 5280 IDRIJA
TELEFON:	+386 (0)5 37 34 070
E-MAIL:	info@geopark-idrija.si
WEB:	www.geopark-idrija.si
	https://www.geopark-idrija.si/dozivetja/krajinski-park-zgornja-idrijca/
Katalog informacij javnega značaja:	https://www.visit-idrija.si/sl/kijz/
Ustanovitelj:	Občina Idrija
Datum ustanovitve:	01.07.2010

1.3 ORGANI ZAVODA

SVET ZAVODA
Svet zavoda ima 7 članov, od teh je en predstavnik delavcev.
Štiri predstavnike je v Svet zavoda s Sklepom o imenovanju imenovala Občina Idrija dne 10. 12. 2020:

- Franc Medic, predsednik
- Lara Lapajne Golob, namestnica predsednika
- Meta Pivk, članica
- Robert Šinkovec, član

Dva predstavnika v Svetu zavoda sta predstavnika turističnih ponudnikov:

- Mirjam Gnezda Bogataj, Mestni Muzej Idrija
- Davor Vodopija, Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija

Predstavnica delavcev v Svetu zavoda je Branka Mrljak Peternel.

Odgovornosti in pristojnosti Sveta zavoda so opredeljene v 9. členu Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zavod ta turizem Idrija.

Svet zavoda je v letu 2023 imel pet rednih sej in dve korespondenčni seji. Udeležba članov sveta zavoda na rednih sejah je bila 88,57 %. Obeh korespondenčnih sej so se udeležili vsi člani.

STROKOVNA SKUPINA UNESCOVEGA GLOBALNEGA GEOPARKA IDRIJA
Strokovno skupino sestavljajo:

- Bojan Režun, predsednik
- Gašper Hrastelj, Urad za UNESCO Slovenska nacionalna komisija za UNESCO
- Emil Pelhan, Zavod RS za gozdove OE Tolmin, krajevna enota Idrija
- Martina Stupar, ZRSVN, OE Nova Gorica
- Ernesta Drole, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Nova Gorica
- Metka Petrič, ZRC SAZU Inštitut za raziskovanje krasa
- Matevž Novak, Geološki zavod Slovenije
- Andrej Šmuc, Naravoslovnotehniška fakulteta, oddelek za geologijo
- Martina Peljhan, CUDHg Idrija
- Neža Gantar, Državni gozdovi, OE Idrija

Strokovna skupina se sestane enkrat letno, pregleda letno poročilo o delovanju Geoparka Idrija ter plan za prihodnje leto.

1.4 DEJAVNOSTI IN FINANCIRANJE

Dejavnosti zavoda so opredeljene v:
- Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za turizem Idrija.
- Strategiji razvoja turizma občine Idrija 2019 – 2023.
- Upravljavskem načrtu Krajinskega parka Zgornja Idrijca.
- Strategiji globalne mreže geoparkov.
- Strategiji slovenskega turizma 2022 – 2028.
- Zeleni shemi slovenskega turizma.
- Pravilniku o delovanju mreže kolektivnih blagovnih znamk po modelu Izvorno slovensko.
- Programu dela Združenja zgodovinskih mest Slovenije.
- Upravljavskem načrtu Krajinskega parka Zgornja Idrijca,
- Drugih pravnih podlagah naštetih v poglavju 1 tega poročila.

Vse dejavnosti zavoda, kot tudi njegove naloge in cilje potrjujeta svet zavoda in občinski svet Občine Idrija, ki s potrjevanjem le-teh potrjuje tudi finančna sredstva, ki jih zavod potrebuje za njihovo realizacijo.

Zavod ima finančne okvirje delovanja za leto 2024 določene s pogodbo z Občino Idrija. Le-ta določa višino proračunskih sredstev za:
- plače in druga izplačila zaposlenim,
- materialne stroške in stroške storitev zavoda,
- izvajanje programa TIC, turizem in promocija,
- izvajanje programa Geoparka Idrija,
- izvajanje programa Krajinskega parka Zgornja Idrijca,
- izvedbo festivala idrijske čipke,
- koordinacijo in promocijo večjih prireditev v občini,
- pokrivanje lastnih sredstev iz naslova projektov in
- nakup opreme in osnovnih sredstev.

Med druge prihodke iz javnih sredstev štejemo:
- prihodke programa IGGP (International Geoscience and Geoparks Program),
- prihodke za projekte iz proračuna EU (EKSRP ali ESPR ali ESRR),
- prihodke iz projektov iz proračuna Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- prihodke iz projektov Slovenske turistične organizacije (STO),
- prihodke iz programa javnih del.

Poleg prihodkov za izvajanje dejavnosti, pridobljenih iz dotacij in refundacij Občine Idrija, je ZTI ustvarjal tudi prihodke iz tržnih in nejavnih dejavnosti:

- prihodki od prodaje blaga in storitev (lokalno vodenje, prihodki od prodaje trgovskega blaga, idrijskega zajtrka in prihodki od organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev) v TIC-u,
- tržni prihodki Festivala idrijske čipke (najem stojnic, sponzorska sredstva in druge storitve),
- prihodki iz vplačanih članarin sistema e-BICIKL,
- prihodki iz plačanih parkirnin na Lajštu,
- prihodki iz plačanih parkirnin na camperstopu,
- prihodki od prodanih ribiških dovolilnic,
- prihodki skupnih vstopnic (promocijski sklad) in
- prihodki od vstopnin razstave v Centru za obiskovalce Zapisano v kamninah.

Tabela 1 Prihodki Zavoda za turizem Idrija v obdobju 2020 – 2023

Po obračunskem toku

Vrsta prihodkov/Leto	**2020**	**Delež**	**2021**	**Delež**	**2022**	**Delež**	**2023**	**Delež**
Ostali prihodki zavoda	88.919	22 %	91.505	19 %	132.886	23 %	143.532	21 %
Prejeta sredstva iz občinskega proračuna	321.637	78 %	386.891	81 %	443.807	77 %	525.370	79 %
SKUPAJ	**410.556**	**100 %**	**478.396**	**100 %**	**576.693**	**100 %**	**668.902**	**100 %**

Delež prihodkov, ki jih je zavod v letu 2023 ustvaril iz naslova tržne dejavnosti, projektov, sponzorstev, donacij in drugih ne-proračunskih virov je znašal 21%.

2 DOLGOROČNI CILJI ZAVODA

Dolgoročni cilji zavoda izhajajo iz strateških dokumentov, ki opredeljujejo naloge zavoda:

- Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2022 – 2028.
- Strategija razvoja turizma Občine Idrija 2019 – 2023.
- Načrt upravljanja Krajinskega parka Zgornja Idrijca 2022 – 2031.
- Strategija delovanja mreže globalnih geoparkov.
- Plan dela Konzorcija Slovenia Green.
- Plan dela Slovenske turistične organizacije z aktivnostmi načrtovanimi za vodilne destinacije.
- Plan dela IGGP (International Geoscience and Geoparks Programme).
- Programski načrt Združenja zgodovinskih mest Slovenije.
- Plan dela mreže kolektivnih blagovnih znamk po modelu Izvorno slovensko.
- Smernice za razvoj turizma v občini Idrija predlagane s strani Turističnega odbora.
- Sklepi strokovnega odbora Festivala idrijske čipke.
- Program dela Zavoda za turizem Idrija.

Glavni dolgoročni cilj, ki si ga je zavod zastavil za obdobje 2021 - 2024 je prepoznavnost destinacije Idrija, ne samo po rudniku, idrijski čipki ter žlikrofih, temveč tudi po čudoviti naravni dediščini UNESCO globalnega Geoparka Idrija in ljudeh, ki v njem ustvarjajo kakovostne in tradicionalne izdelke. S tem ciljem sta povezana še druga dva dolgoročna cilja:

- turizem 356 dni v letu, s ciljem povečati obisk v pomladanskih in jesenskih mesecih ter
- povečanje dobe bivanja na več kot 2 dni ter izven vikendov.

Glavni cilji, ki so opredeljeni v Strategiji razvoja turizma Občine Idrija 2019 – 2023 so ločeni na:

- Kvantitativna cilja:
  - Porast števila prihodov turistov v občini za 12 % letno.
  - Porast števila nočitev turistov v občini za 12 % letno.
- Kvalitativni cilji:
  - Jasno in učinkovito upravljanje, marketing in trženje destinacije.
  - Rastoč (zasebni) gospodarski sektor turizma z zaposlitvami in zaposlitvenimi priložnostmi.
  - Urejena turistična infrastruktura, ki omogoča razvoj novih dejavnosti in produktov.

Zavod za turizem Idrija je v letu 2022 izpeljal vse aktivnosti, ki so bile določene v Strategiji razvoja turizma občine Idrija 2019 – 2023, zato smo v letu 2023 pričeli z izvajanjem aktivnosti za pripravo in sprejetje nove strategije razvoja turizma 2030.

Upravljanje in razvoj turizma na destinaciji Idrija temelji na šestih ključnih načelih, ki vodijo v strateške in izvedbene aktivnosti, hkrati pa so izhodišče za doseganje kratkoročnih in dolgoročnih ciljev:

- Kakovostna turistična izkustva pred masovnim turizmom.
- Grajenje na razlikovalni prednosti svetovno prepoznane dediščine.
- Povezovanje mestnega jedra s podeželjem.
- Usmerjen marketing in trženje.
- Krepitev tržne pozicije obstoječih akterjev in smiselno dopolnjevanje z novimi akterji.
- Povezovanje z ostalimi destinacijami – Cerkno, Škofja Loka.
- Sodelovanje z lokalnim prebivalstvom, ponudniki in spodbujanje medsebojnega sodelovanja ponudnikov.
- Ustvarjanje vzpodbudnega podjetniškega okolja, ki omogoča razvoj turistične ponudbe v destinaciji.

2.1 TURIZEM V ŠTEVILKAH[1]

2.1.1 Slovenija

Leto 2023 je bilo za slovenski turizem najuspešnejše doslej. ***Zabeležili smo 16,13 milijona prenočitev, kar je 2 odstotka več kot v letu 2019 in 3,5 odstotka več kot v letu 2022.*** Realizirali smo 6,19 milijona prihodov, kar je skoraj 6 odstotkov več kot leta 2022 in le 0,6 odstotka manj kot leta 2019. Ob tem smo zadržali povprečno dobo bivanja na ravni iz leta 2019, kljub trendu več krajših oddihov tekom leta.

Kljub katastrofalnim poplavam, ki so Slovenijo prizadele avgusta, na višku poletne sezone, in v luči neugodnih globalnih dejavnikov, smo ***v primerjavi z letom 2019 presegli število prenočitev tujih gostov za skoraj dva odstotka, število prenočitev domačih gostov pa za skoraj štiri odstotke.*** V primerjavi z letom 2022 so tuji turisti realizirali kar 15 odstotkov več prenočitev, domači turisti pa 17 odstotkov manj. Razmerje med prenočitvami domačih in tujih gostov se je tako normaliziralo oz. vrnilo na raven izpred pandemije.

Več na:
https://www.slovenia.info/sl/poslovne-strani/raziskave-in-analize/turizem-v-stevilkah

2.1.2 Idrija

Tudi za Idrijo je bilo leto 2023 uspešno, če pa primerjamo številke s slovenskim povprečjem, smo bili boljši. ***Zabeležili smo 24241 prenočitev, kar je 25,5 odstotkov več kot v letu 2019 in 1,5 odstotka več kot v letu 2022.*** Povprečna doba bivanja je ostala na ravni prejšnjih let in sicer 2,4 dni. Število prenočitev v mesecih pred in po glavni turistični sezoni, ki je v Idriji v času od maja do avgusta, se je povečalo.

Med ponudniki so bili najbolj zasedeni butični ponudniki na podeželju, oba hotela in Hostel Idrija. Vzpodbuden pa je podatek, da smo ***v letu 2023 dobili 10 novih ponudnikov namestitev, ki so locirani po celotni občini Idrija, oziroma skupno 65 novih ležišč.*** Ponudniki so imeli v povprečju 20 % zasedenost kapacitet, izstopajoči pa 35. Treba je poudariti, da je več kot polovica ponudnikov registriranih kot sobodajalci, kar pomeni, da svoje namestitve oddajajo le 5 mesecev v letu.

38 % gostov, ki so prenočili v Idriji, je bilo iz Slovenije. Od tujcev smo zabeležili največ gostov iz Nemčije, Italije, Francije in Belgije. Vzpodbuden je podatek, da se v Idrijo vračajo italijanski gostje.

[1] Vir: AJPES – program taksa.si

Tabela 2: Pregled statistike števila gostov, prenočitev, kapacitet ter prihodka iz naslova turistične takse v občini Idrija v obdobju 2019 - 2023

	Št. gostov	Št. prenočitev	Št. ležišč	Turistična taksa	Povp. doba bivanja
2019	8611	19318	312	18.700	2,2 dni
2020	4590	10820	246	10.340	2,4 dni
2021	6297	15132	445	15.022	2,4 dni
2022	10428	23866	350	23.544	2,3 dni
2023	**10081**	**24241**	**337**	**22.302**	**2,4 dni**

Tabela 3 Število nočitev v destinaciji Idrija v obdobju 2003 - 2023

Leto	Število nočitev	Povečanje/zmanjšanje
2003	3.477	-
2004	6.459	+85,76 %
2005	12.979	+100,94 %
2006	14.951	+15,19 %
2007	11.279	-24,56 %
2008	11.303	+0,21 %
2009	11.871	+5,02 %
2010	7.630	-35,72 %
2011	10.281	+34,74 %
2012	11.883	+15,58 %
2013	12.787	+7,6 %
2014	14.758	+15,41 %
2015	15.687	+6,29 %
2016	17.711	+12,90 %
2017	19.107	+7,88 %
2018[2]	20.123	+5,3 %
2019	21.662	+7,6 %
2020	10.790	-49,95 %
2021	15.132	+41,48 %
2022	23.866	+57,72 %
2023	**24.241**	**+1,5 %**

[2] Do leta 2017 (oz. do 28.2.2018) – podatki TIC Idrija, od 1.3.2018 naprej – podatki Občine Idrija

Tabela 4 Število evidentiranih obiskovalcev po posameznih razstavah in v Turistično informacijskem centru v obdobju 2005 - 2023

Leto	TIC	CUDHg Idrija	MMI skupno[3]	Grad	Čipkarska šola	Center za obiskovalce
2005	1.533	13.774	53.776	15.000		
2006	2.696	16.916	46.410	13.403		
2007	3.347	17.726	50.453	13.692		
2008	3.610	16.000	28.198	12.250		
2009	2.295	14.573	26.193	11.337		
2010	1.791	14.449	54.100	11.204		
2011	2.485	16.865	59.428	13.139		
2012	2.315	18.695	60.372	13.532		
2013	2.798	18.110	38.909	10.860		
2014	5.790	16.922	43.829	11.170		
2015	6.991	17.702	42.947	10.015		
2016	7.508	17.264	20.605	10.990		
2017	6.464	24.370	43.668	10.410	1.486	
2018	5.155	26.687	44.260	10.055	1.460	
2019	5.460	22.834	42.799	9.925	1.223	711
2020	2.425	16.028	34.985	4.418	509	892
2021	2.857	11.628	38.922	7.898	584	775
2022	4.393	23.200	45.208	10.627	1.022	1.403
2023	**4.278**	**20.786**	**31.182**	**11.728**	**1.143**	**1.129**

Obisk posameznih turističnih objektov ostaja na podobni ravni kot v lanskem letu. Razlog manjšega števila obiskovalcev v Antonijevem rovu in Topilnici Hg je v nižjemu obisku organiziranih šolskih skupin, razlog občutno nižjega obiska objektov Mestnega muzeja Idrija pa je posledica ujm, ki so prizadele tako Partizansko bolnico Franja, kot tudi Rudarsko hišo, ki sta od avgusta dalje zaprti.

[3] Vključeno – Grad Gewerkenegg, Kamšt, Jašek Frančiške, Rudarska hiša, Partizanska tiskarna Slovenije, Cerkljanski muzej, Partizanska Bolnica Franja, Bevkova domačija in dogodki

3 LETNI CILJI ZAVODA IN OCENA USPEHA DOSEGANJA ZASTAVLJENIH CILJEV PO POSAMEZNIH PODROČJIH DEJAVNOSTI

3.1 Cilji, ki izhajajo iz programa dela in finančnega načrta zavoda za leto 2023

Tabela 5 Pregled realizacije ciljev Zavoda za turizem v letu 2023

CILJI	REZULTATI
✓ TURIZEM SKOZI VSE LETO	✓ 20 % zasedenost; ✓ povprečna doba bivanja 2,4 dni; ✓ Konstantna rast zasedenosti v mesecih izven glavne sezone (januar – april in oktober – december);
✓ ZELENA SHEMA SLOVENSKEGA TURIZMA	✓ Pripravljen akcijski načrt, s katerim je bil seznanjen občinski svet; ✓ Prevzem zlatega znaka Zelene sheme slovenskega turizma, ki nam omogoča prijavo na projekte STO in MGRT;
✓ TRAJNOSTNI RAZVOJ TURIZMA	✓ Izboljšanja prometnega režima oziroma zmanjšanje prometa v času turistične sezone v KPZI z brezplačnim avtobusom od 1. julija do 31. avgusta iz Idrije in Črnega Vrha; ✓ Vikend brez avtomobilov v KPZI od 3. in 4. junija s trajnostno usmerjenimi prireditvami in dogodki; ✓ Prisotnost rediteljev v KPZI od junija do septembra; ✓ Izboljšanje gostinske ponudbe na Lajšţu; ✓ Trajnostni festivali z uporabo ekoloških kozarcev, pribora, poudarkom na ekoloških otokih za odlaganje odpadkov ipd; ✓ Urejene avtobusne postaje v KPZI; ✓ Trajnostni turizem kot del izobraževanja za lokalne turistične vodnike; ✓ Organizacija pohoda v okviru Mednarodnega dneva geopestrosti; ✓ Udeležba predstavnika foruma geoparkov Slovenije na Mednarodnem dnevu geopestrosti v Litiji.

CILJI	REZULTATI
	✓ Izobraževanje o možnostih vključitve v zeleno shemo slovenskega turizma za ponudnike nastanitev in gostinske ponudnike; ✓ Vzpostavitev zelenega novičnika za turistične ponudnike; ✓ Odstranjevanje invazivk v KPZI;
✓ PROMOCIJA DESTINACIJE IN PROMOCIJA VSEH VEČJIH PRIREDITEV Z NAMENOM PROMOCIJE DESTINACIJE	✓ Objave na družabnih omrežjih FB, IG in TikTok ter povečano število sledilcev ter povečan doseg objav. ✓ Večje število nočitev v destinaciji. ✓ Večji obisk ponudnikov na podeželju. ✓ Nov image katalog v slovenščini, angleščini, italijanščini in nemščini. ✓ Nova karta pohodnih in kolesarskih poti Geoparka Idrija. ✓ Nov letak »Skriti dragulji Idrije« z namenom promocije naravne in kulturne dediščine na podeželju; ✓ Udeležba na sejmih in predstavitvah – Alpe Adria, München, Brdo pri Kranju, Škofja Loka, Piran, Celje, Bohinj. ✓ Udeležba na primorski turistični borzi Pozdrav pomladi – Nova Gorica; ✓ Udeležba na slovenski turistični borzi SIW - Portorož; ✓ 17 televizijskih prispevkov, od tega 2 na HRT; ✓ 10 radijskih prispevkov; ✓ Številne promocijske objave v slovenskih časopisih in prilogah; ✓ Izvedena študijska tura za slovenske novinarje v sodelovanju s Slovensko turistično organizacijo. ✓ Izvedena študijska tura za gourmet blogerje iz Hrvaške, Italije in Madžarske. ✓ Sodelovanje z ambasadorji promocije destinacije Idrija – Žiga Lakner, Rok Turk, Darko Peljhan, Enej Logar, Zavod Hg, Kolesarsko društvo Sloga; ✓ Promocija idrijske čipke s skupino Joker Out na Eurosongu 2023, na Festivalu idrijske

CILJI	REZULTATI
	čipke, na koncertu v Stožicah, na njihovi evropski turneji, preko video vsebin na TikToku in IG; ✓ Izdan nov image katalog za destinacijo Idrija v slovenščini, angleščini, nemščini in italijanščini. ✓ Izdana nova Geoparkova karta kolesarskih in pohodnih poti v slovenščini in angleščini. ✓ Izdan nov letak »Skriti dragulji Idrije« z namenom osveščanja obiskovalcev o naravni dediščini destinacije Idrija. ✓ Izdaja spletnega kataloga daril Idrija izbrano in njegova promocija; ✓ Izdaja spletnega kataloga predstavitve ponudnikov KZB Idrija izbrano in njegova promocija; ✓ Promocija destinacije skozi večje prireditve v Idriji preko televizije, radia, tiskanih medijev in družabni medijev;
✓ POSODOBLJENA INFORMACIJSKA IN USMERJEVALNA INFRASTRUKTURA	✓ Nove table na vstopnih točkah v KPZI; ✓ Novi predlogi za informacijski tabli Kanomeljsko Razpotje in Oblakov vrh; ✓ Nova predloga za izobraževalno tablo v Kanomlji; ✓ Postavljena nova informacijska tabla v Zadlogu;
✓ IZPOLNITEV LETNEGA NAČRTA UPRAVLJANJA KRAJINSKEGA PARKA ZGORNJA IDRIJCA	✓ Usmerjevalna in označevalna infrastruktura; ✓ Uvedba avtobusnih postaj v Strugu – Divje Jezero, Plezalna stena Strug, Fežnar; ✓ Odstranitev sodov iz KPZI; ✓ Organizacija javnih dogodkov, delavnic, čistilna akcija, označevanje poti ipd. ✓ Koordinacija in sodelovanje pri upravljanju Območja Lajšta – Občina Idrija, reditelji, najemnik bara Lajšt, Komunala, redarji; ✓ Upravljanje s parkomatom; ✓ Popis invazivnih tujerodnih vrst; ✓ Čistilna akcija na Lajštu; ✓ Postavitev oziroma posodobitev spletne strani; ✓ Sprejem v Skupnost naravnih parkov (16 zavarovanih območij na območju Republike Slovenije);

CILJI	REZULTATI
	✓ Poziv k prijavi na usposabljanje za prostovoljne naravovarstvene nadzornike; ✓ Sestanek in ponudba za sodelovanje vsem prostovoljnim naravovarstvenim nadzornikom na območju Idrije in Cerknega; ✓ Druge naloge v skladu z Upravljavskim načrtom KPZI;
✓ UČINKOVITA KOORDNACIJA GEOPARKA IDRIJA	✓ Udeležba na 47. sestanku EGN koordinacijskega odbora, Hateg, Romunija – marec 2023; ✓ 10. GGN konferenca v Unescovem Globalnem geoparku M'Goun, Maroko, september 2023; ✓ Študijska tura slovenskih geoparkov v Geopark Biokovo – Imotska jezera; ✓ Udeležba na 9. redni seji odbora slovenskega nacionalnega foruma – UNESCO globalnih geoparkov v Geoparku Karavanke – Karawanken;
✓ RAZVOJ KOLEKTIVNE BLAGOVNE ZNAMKE IDRIJA IZBRANO	✓ 45 ponudnikov; ✓ 82 certificiranih rokodelskih izdelkov; ✓ 86 certificiranih prehranskih izdelkov; ✓ 9 jedi ponujenih na gostinski način; ✓ 4 turistični programi oz. doživetja; ✓ 1 prireditev s kulinarično noto; ✓ Fotografiranje vseh novih ponudnikov in posodobitev fotografij nekaterih »starih« ponudnikov; ✓ Posodobitev registra ponudnikov; ✓ Oblikovanje in spletna izdaja kataloga ponudnikov in izdelkov; ✓ Priprava materialov za ponudnike – tablice, promocijske kartice, meniji, označevalne nalepke; ✓ Individualna brezplačna svetovanja; ✓ Razvoj novih izdelkov – idrijski zajtrk za vso družino, pivo Bant, idrijski hundi, kava Karolina, maskota Zjalca; ✓ Oblikovane in izdelane nove destinacijske vrečke, usklajene s CGP Idrija izbrano in darilna embalaža za klekljano čipko;

CILJI	REZULTATI
	✓ Podelitev certifikatov v sklopu 10. obletnice Geoparka Idrija; ✓ Promocija (revije, splet, socialna omrežja, dogodki, ...); ✓ Aktivnosti v mreži TKBZ po modelu izvorno slovensko (v mreži si prizadevamo za pridobivanje sredstev iz raznih projektov, snujemo skupne predstavitve na raznih sejmih, iščemo možnosti za vzpostavitev skupne spletne platforme, na kateri bi se predstavljale vse v mrežo vključene kolektivne blagovne znamke – 14 znamk);
✓ RAZVOJ IN IZOBRAŽEVANJE PONUDNIKOV V DESTINACIJI	✓ 2 srečanji turističnih ponudnikov v Idriji z izobraževalnimi delavnicami; ✓ Vključitev turističnih ponudnikov v pripravo nove strategije razvoja turizma v občini do 2030; ✓ Predstavitev možnosti vključitve v zeleno shemo slovenskega turizma; ✓ Informiranje o drugih organiziranih izobraževanjih in možnostih vključitve vanje; ✓ Brezplačna svetovanja za ponudnike KBZ Idrija izbrano;
✓ NOVI TURISTIČNI PRODUKTI	✓ Čipke v malhi, živo srebro v žepu – vodeno doživetje z Mestnim muzejem Idrija – doživetja nismo dokončali, zaradi zaprtja Rudarske hiše. ✓ Kulinarična obzorja – vodeno kulinarično doživetje s Centrom za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija in Dionysos. ✓ POP UP Idrija – kulinarična doživetja v sodelovanju s Kavarno Vega in Dionysos. ✓ Delavnica izdelave žlikrofov na Pokriti tržnici Idrija z Jožetom Tončičem; ✓ Delavnica izdelave žlikrofov v Šturmajcah s TKD Kanomlja; ✓ Posodobljen Medeni krog s TKD Kanomlja; ✓ Doživetje v bunkerju s Hiška na gričku in Dionysos; ✓ Družinski idrijski zajtrk v sodelovanju s KGZ Idrija;

CILJI	REZULTATI
	✓ Volnena doživetja v sodelovanju z Društvom rejcev drobnice Idrija – Cerkno; ✓ Posebni popusti vseh akterjev turistične ponudbe v času prireditev in festivalov. ✓ Oštarije kod kodi – Na Razpotju, Pri Felkotu, Gostišče Metka, Pod Skalco.
✓ PROMOCIJA, KOORDINACIJA IN ORGANIZACIJA PRIREDITEV	ORGANIZACIJA: ✓ 41. festival idrijske čipke ®evoloucija ✓ Teden evropskih geoparkov 2023 ✓ Vikend brez avtomobila ✓ 10. let Geoparka Idrija s podelitvijo certifikatov Idrija izbrano ✓ Čistilna akcija »Očistimo Lajšt« PROMOCIJA IN KOORDINACIJA: ✓ Praznik idrijskih žlikrofov ✓ Rally Idrija ✓ Hg Trail Idrija ✓ Kulinarična obzorja ✓ Življenje teče – gostovanje razstave po slovenskih mestih; ✓ Šinkovčevi dnevi poezije ✓ Rudnik oživi ✓ Betrieb, Veseli december v Idriji, Koncert Prfarskih muzikantov, Življenje teče – razstava DKIČ, DP v trailu, #pLunPiTk, Četrtki na placu, Grajski večeri, VN Idrije KD Sloga; BREZPLAČEN NAJEM STOJNIC: ✓ Praznik idrijskih žlikrofov ✓ Rally Idrija ✓ Hg Trail Idrija ✓ Kmečka tržnica ✓ Barbarin sejem ✓ Dan zdravja ✓ Praznični sejem Lipa rič ✓ Prfarski dnevi ✓ Tržnica v Spodnji Idriji ✓ Čipkarija
✓ OPTIMIZACIJA SPLETNE STRANI	✓ Posodobitev in optimizacija vseh spletnih strani:

CILJI	REZULTATI
	www.visit-idrija.si www.geopark-idrija.si www.festivalidrijskecipke.si www.idrijskacipka.si
✓ ČRPANJE SREDSTEV IZ PROJEKTOV	✓ EU GeoExplorer (Erasmus + Programme); ✓ GameGEO (Erasmus+ Programme); ✓ Projekt IGGP; ✓ Danube GeoTour Plus; ✓ Promocija vodilnih turističnih destinacij; ✓ Go2025 (prejel dovolj točk, vendar je zmanjkalo denarja za sofinanciranje);
✓ POVEČANJE LASTNIH PRIHODKOV	✓ Povečanje prihodkov iz naslova turističnih aranžmajev za 46%; ✓ Povečanje prihodkov prodaje trgovine TIC in spletne trgovine za 13 %;

3.2 PREGLED DELA, AKTIVNOSTI IN REALIZIRANIH CILJEV PO POSAMEZNIH PODROČJIH DELOVANJA

3.2.1 Turistično informacijski center

Glavne aktivnosti turistično informacijskega centra so poleg informiranja turistov še:
- izvajanje dejavnosti turistične agencije,
- prodajalna TIC
- spletna trgovina,
- koordiniranje Zelene sheme,
- aktivnosti povezane s članstvom v Združenju zgodovinskih mest Slovenije,
- delni upravljavec sistema mestnih e-koles e-BICIKL,
- upravljavec camperstop Inzaghi,
- sejmi,
- lokalna turistična vodniška služba – izobraževanje, register ipd.,
- vodenje statistike in analiza podatkov.

3.2.1.1 Turistična agencija

Dejavnost turistične agencije v letu 2023 smo okrepili in prodaja turističnih aranžmajev se je povečala za 46 % v primerjavi z letom 2022 in za 7 % v primerjavi z letom 2019. Dobiček iz prodaje turističnih aranžmajev je znašal tako 1.260,00 EUR oziroma 4 % od ustvarjenih prihodkov.

Tabela 6 Število realiziranih turističnih programov v obdobju 2014 - 2023

Leto	Št. izvedenih programov	Št. oseb	Prihodki v EUR	Povečanje/zmanjšanje
2014	3	1.031	2.769	-
2015	54	1.413	12.573	+454 %
2016	57	1.945	8.928	-23 %
2017	59	1.649	12.093	+27 %
2018	65	2.102	29.413	+140 %
2019	69	1.837	29.040	-1,3 %
2020	14	172	1.726	-94 %
2021	23	754	9.643	+82 %
2022	35	1.128	21.290	+120 %
2023	**72**	**2.244**	**31.091**	**+46 %**

3.2.1.2 Trgovina TIC

Analiza prodaje blaga v TIC po skupin izdelkov:

Tabela 7 Prodaja blaga v letu 2022 v Turistično informacijskem centru po kategorijah izdelkov v obdobju 2021 - 2023

SKUPINA	PRIHODEK 2021	PRIHODEK 2022	PRIHODEK 2023
IZDELKI IZ ČIPKE	2.948,05	2.118,02	2.388,15
NAKIT IZ ČIPKE	3.884,34	2.152,86	2.423,61
IZDELKI KBZ IDRIJA IZBRANO	5.948,04	7.238,62	8.314,58
KNJIGE, ZEMLJEVIDI, RAZGLEDNICE, VOŠČILNICE	709,75	906,98	1.061,44
SPOMINKI MANJŠE VREDNOSTI	5.278,10	3.267,78	3.502,82
SKUPAJ	**18.058,53**	**15.684,26**	**17.690,60**

Tabela 8 Prodaja v trgovini TIC s spletno prodajo za obdobje 2013 – 2023

Leto	Prihodki v EUR	Povečanje/zmanjšanje
2013[4]	4.301	-
2014	8.854	+105,88 %
2015	13.654	+54,22 %
2016[5]	23.474	+71,92 %
2017	14.705	-33,14 %
2018	14.392	-2,13 %
2019	16.363	+13,69 %
2020	13.087	-20,00 %
2021	18.058	+38 %
2022	15.684	-13 %
2023	**17.691**	**+13%**

V letu 2023 so v TIC ustvarili za 13% prihodkov več v primerjavi z letom 2022, kljub vsemu pa z ustvarjenimi prihodki nismo pokrili stroškov trgovine. Zavod za turizem Idrija je konec leta 2023 sprejel nov pravilnik o izvajanju tržne dejavnosti, pripravil nove osnove za kalkulacije in nova sodila za izračunavanje stroškov, s čimer želi zagotoviti stabilnost prodaje izdelkov.

3.2.1.3 Zelena shema slovenskega turizma

https://www.slovenia.info/sl/poslovne-strani/zelena-shema-slovenskega-turizma
https://www.slovenia-green.si/members/idrija/

Destinacija Idrija je v ZSST vključena že od leta 2016, ko je prejela srebrni znak. Srebrni znak je prav tako prejela leta 2019. Destinacija se presoja po mednarodnih kriterijih standarda Slovenia Green, ki ga uporabljamo za:

- analizo stanja trajnostnega poslovanja v destinaciji,
- pripravo načrta izboljšav na področju trajnostnega turističnega poslovanja.

Zelena shema slovenskega turizma je sistem oziroma certifikacijska shema, ki pod znamko SLOVENIA GREEN:

- združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji,
- destinacijam in ponudnikom nudi konkretna orodja za oceno in izboljšanje trajnostnega delovanja in
- skozi znamko SLOVENIA GREEN zeleno delovanje tudi promovira.

[4] Podatki veljajo za obdobje od 1.4.2013 do 31.12.2013.
[5] vstopnice - Čipkasti modni spektakel 2016.

Nosilec Zelene sheme slovenskega turizma je Slovenska turistična organizacija. Ta podeljuje znake Slovenia Green Destination platinum, gold, silver in bronze. Barva znaka je odvisna od izpolnjevanja kriterijev Zelene sheme in podatkov, ki jih destinacija vnese na platformo za poročanje.
Izpolnjevanje kriterijev presoja certificirani presojevalec akreditiranega partnerja STO Zavod Tovarna trajnostnega turizma GoodPlace, Ljubljana.

V zadnjih letih je destinacija Idrija v trajnosti naredila velik korak naprej in se po ponovni presoji od oktobra 2022 ponaša z znakom Slovenia Green destination Gold.

V letu 2023 smo v okviru Zelene sheme slovenskega turizma sprejeli Akcijski načrt, s katerim je bil seznanjen občinski svet.

Pridobljen Zlati znak Slovenia Green je pomembno merilo pri prijavah na razpise Slovenske turistične organizacije in MGRT.

3.2.1.4 Združenje zgodovinskih mest Slovenije

https://www.zgodovinska-mesta.si/mesta/idrija/

Občina Idrija je članica Združenja zgodovinskih mest Slovenije (ZZMS) in vodja TIC je članica programskega odbora (ZZMS).

Največji del aktivnosti je predstavljala izvedba aktivnosti promocije in trženja nosilnega turističnega produkta mesta in kultura.

Izvedene aktivnosti v okviru združenja v letu 2023:

- Promocija in trženje zgodovinskih mest, naše turistične ponudbe in lokalnih turističnih ponudnikov ter razvoj novih turističnih produktov – promocija vseh večjih prireditev v Idriji ter vključitev v »Z vlakom po kulturo« in »Festmest«.
- Udeležba na delavnicah kulturnega turizma.
- Brezplačna udeležba na sejmu F.R.E.E. München z animacijo za obiskovalce.
- Gostovanje razstave Društva klekljaric idrijske čipke »Življenje teče« na Ravnah na Koroškem ter začrtanje gostovanja za leto 2024 – Tržič, Slovenske Konjice, Kostanjevica na Krki.
- Gostovanje Žige Laknerja s samostojnim koncertom na Jesenicah v okviru festivala »Festmest«.
- Sodelovanje v nagradni igri »Gremo v mesto na kavo«.

Poročilo o delu Združenja zgodovinskih mest Slovenije v letu 2023 je priloga tega poročila.

3.2.1.5 e-BECIKL

Tabela 9 Pregled izposoje koles v obdobju 2021 - 2023

	2021	2022	2023
Število izposoj	6354	3.750	**4.692**
Število električnih koles	34	34	**34**
Število uporabnikov	161	194	**227 (aktivnih 72)**
Povprečno število izposoj na dan	NP	23	**22**
Prihodki iz članarine	1.358	2.366	**1.907**

3.2.1.6 Sejmi

Tabela 10 Pregled udeležbe na sejmih in workshopih v letu 2023

DATUM	TRG
Februar 2023	Alpe-Adria, Gospodarsko razstavišče Ljubljana F.R.E.E., München, Nemčija
Marec 2023	Primorska turistična borza »Pozdrav pomladi«, Nova Gorica Celjski sejem, Api Slovenija, Celje
April 2023	Solinarski praznik, Piran
Maj 2023	Slovenska turistična borza SIW, Portorož Dnevi slovenskih dobrot, Brdo pri Kranju
Junij 2023	Historial, Škofja Loka Festival cvetja, Bohinj
Januar – December 2023	5 sejmov v Italiji preko agencije Lovely Trips

3.2.1.7 Lokalna turistična vodniška služba

V letu 2023 smo zaradi podaljšanja veljavnosti licenc ter vabila k ponovnemu vpisu v register lokalne turistične vodnike ponovno pozvali k oddaji poročil o izvedenih vodenjih v preteklih dveh letih.

V oktobru 2023 je Zavod za turizem Idrija uspešno izvedel izobraževanje za lokalne turistične vodnike na območju destinacije Idrija. Izobraževanje je potekalo v treh zaporednih vikendih, pod strokovnim vodstvom izkušenega turističnega vodnika, svobodnega fotografa in fotoreporterja, profesorja umetnostne zgodovine, potapljača, astronoma in popotnika, Iztoka Bončine.

Tečaja se je udeležilo 12 slušateljev, ki so bili aktivno vključeni v predavanja, vaje in praktične simulacije vodenja na terenu. Vseh 12 udeležencev je uspešno opravilo izpit.

Izobraževanje je zajemalo širok spekter tem, kot so vrste, načini in tehnike vodenja, psihologija za turistične vodnike, turistična zakonodaja, osnove poslovanja v turizmu, bonton in kodeks vodnikov, nastopanje v javnosti, orientacijsko spoznavanje destinacije in njena zgodovina, umetnostna zgodovina, geografija, etnologija, interpretacija kulturne in naravne dediščine ter praktična simulacija vodenja na terenu.

3.2.1.8 Ostale naloge in aktivnosti Turistično informacijskega centra Idrija

Zaposleni v TICu sodelujeta tudi pri:

- projektih, ki so neposredno povezani z oblikovanjem novih turističnih programov, paketov in doživetij,
- pri oblikovanju novih turističnih produktov in spominkov,
- pri pospeševanju prodaje izdelkov iz kolektivne blagovne znamke,
- pri prodaji skupnih vstopnic,
- pri pripravi novih promocijskih materialov – brošure, letaki, karte, zemljevidi ipd.
- delovni praksi dijakov in študentov,
- usposabljanju na delovnem mestu,
- usposabljanju preko javnih del,
- prireditvah v organizaciji ali koordinaciji zavoda,
- pripravi pogodb s ponudniki,
- komunikaciji s ponudniki in turističnimi društvi,
- študijskih turah,
- gostovanju novinarjev, blogerjev in ostalih influencerjev.

Pod TIC spadajo tudi aktivnosti povezane s Centrom za obiskovalce ter razstave v njem, kot tudi skrb za vso opremo, ki se nahaja v centru.

3.2.2 Prireditve in dogodki

3.2.2.1 Festival idrijske čipke

Zavod za turizem Idrija je v letošnjem letu organiziral izjemen 41. festival idrijske čipke, ki je eden najpomembnejših dogodkov v naši destinaciji. Kot vsako leto, smo tudi letos poskrbeli za celovit spremljevalni program festivala, ki je obsegal številne aktivnosti in dogodke za obiskovalce vseh starosti.

Naša organizacija je skrbela za vse vidike festivala, vključno s scenarijem in režijo svečanega dogodka ob dvigu festivalske zastave in otvoritveno slovesnostjo.

V okviru sejma domače in umetnostne obrti, klekljarskih pripomočkov in lokalnih ponudnikov, ki je bil del festivala, je sodelovalo kar 60 različnih ponudnikov. Gostinska ponudba je poskrbela za okusne dobrote, medtem ko so delavnice klekljanja za odrasle in otroke v Čipkarski šoli Idrija ter prikazi klekljanja učencev Čipkarske šole Idrija privabili veliko zanimanja.

Posebna pozornost je bila namenjena tudi otrokom, saj smo organizirali raznolike delavnice in animacije, kot so izdelava unikatnih izdelkov iz ovčje volne, tkanje, delavnice izdelave zapestnic iz odpadnega blaga ter kreativno delavnico Geoparka Idrija »Razglednica iz Idrije.«

Tudi za odrasle obiskovalce smo pripravili privlačne delavnice, kot je vinska delavnica, ter organizirali nastop Plesnega kluba Idrija in Plesno gimnastične šole Nastje Lakner Čavlović.

Vrhunec festivala so bili glasbeni koncerti, kjer so nastopile priznane skupine, kot so Siddharta, Marko Hatlak z bendom, Greg Even z Jacuzzy Krall in Lea Cok, ter Maja Tajnšek in Branko Brezavšček.

Za obiskovalce smo pripravili, skupaj z ostalimi institucijami, posebno turistično ponudbo, vključno z vodenimi ogledi mestnih znamenitosti, ogledi razstav v Centru za upravljanje živega srebra Idrija ter Mestnem muzeju Idrija.

Festival idrijske čipke je bil odlično obiskan in je ponudil nepozabno izkušnjo obiskovalcem ter prispeval k promociji idrijskega turizma. Hkrati smo v času festivala zapolnili vse nastanitvene kapacitete ter dosegli rekorden obisk tako spremljevalnega kot strokovnega programa.

3.2.2.2 Teden evropskih geoparkov 2023

Teden Evropskih Geoparkov je potekal od 10. maja do 6. junija 2023 in predstavljal pomemben čas za ozaveščanje in raziskovanje bogate UNESCO dediščine našega območja. V sklopu tega obdobja je Geopark Idrija v sodelovanju s partnerji organiziral 14 različnih dogodkov namenjenih spoznavanju geoloških, naravnih in kulturnih znamenitosti našega geoparka.

Dogodki so privabili preko 400 udeležencev, ki so aktivno sodelovali in prispevali k uspehu in promociji naše geološke dediščine:

1. Z aplikacijo po Scopolijevih poteh v Idriji
2. Na preži z lovci v sodelovanju z lovskimi družinami v Idriji
3. Pohod do Tiskarne Slovenija v sodelovanju z Društvom kmečkih žena in deklet Vojsko
4. Postanek v gozdu v sodelovanju z More To Explore
5. Sprehod treh generacij v sodelovanju z Medgeneracijskim centrom Društva upokojencev Idrije, CUDHg Idrija in VDC Idrija
6. Predavanje o svilogojstvu in svilarstvu v sodelovanju z Inštitutom za svilogojstvo in svilarstvo Maribor
7. Pohod od klavž do klavž v sodelovanju s Planinskim društvom Idrija, CUDHg Idrija in razvojno agencijo ICRA
8. Invazivne tujerodne vrste v našem okolju
9. Z vami na dan družin v organizaciji Mestnega muzeja Idrija
10. Kamišibaj "Življenjska pustolovščina J. A. Scopolija" z Muzejskim društvom Idrija in Mestno knjižnico in čitalnico Idrija
11. En muzej, tisoč zgodb v organizaciji Mestnega muzeja Idrija
12. Scopolijeve rože in glive v organizaciji Muzejskega društva Idrija
13. Utrdbe in cvetje na Rakah in v Podroteji v organizaciji Zgodovinskega društva Rapalska meja in Muzejskega društva Idrija

Dogodki so uspešno pripomogli k promociji našega geoparka ter ozaveščanju o pomenu ohranjanja geološke dediščine. Udeležilo se jih je preko 400 obiskovalcev.

3.2.2.3 Vikend brez avtomobila 2023

Vikend brez avtomobila smo v letu 2023 zastavili z bogatim programom, v katerega smo vključili različne deležnike. Na žalost je bila zaradi slabega vremena udeležba nekoliko manjša kot smo pričakovali, vendar smo bili na koncu zadovoljni.

V soboto se je dogajanje začelo z 8-urnim pohodom od klavž do klavž, za katerega je bil organiziran avtobusni prevoz iz Idrije ob 7:30. Obiskovalci so lahko med 11:00 in 17:00 preizkusili 6-minutni test hoje s Centrom za krepitev zdravja ZD Idrija ter se podali na vožnjo z rolkami v organizaciji Tekaško smučarskega kluba Idrija. Na stojnicah so bile predstavljene različne društvene dejavnosti, medtem ko so se otroci lahko zabavali na ustvarjalnih delavnicah in se udeležili nagradnega Turf Hunta "Prodišče je igrišče". Popoldne je bila

organizirana delavnica nordijske hoje in teka, animacija s plesnimi točkami Plesnega kluba Idrija, dogajanje pa je popestril Mladinski center z MC mobilom.

V nedeljo so se obiskovalci lahko udeležili teka v Belo ter kolesarskega tekmovanja M.E.G.A. bike, vožnje s čolnom za reševanje po Idrijci v organizaciji PGD Idrija, predstavitve dela z reševalnimi psi s strani GRS Tolmin enote Idrija ter številne druge dejavnosti. Otroci so lahko uživali v ustvarjalnih delavnicah in se pridružili tomboli z lepimi nagradami. Dogodek se je zaključil s predstavo kamišibaj gledališča "Življenjska pustolovščina J. A. Scopolija", ki jo je izvedla Tina Zadnik.

Vikend brez avtomobila 2023 je bil uspešen dogodek, ki je združil lokalno skupnost in obiskovalce v številnih aktivnostih in zabavi.

3.2.2.4 Slovesnost ob 10. obletnici Geoparka Idrija

V letu 2023 smo obeležili 10. obletnico delovanja Geoparka Idrija s posebnim dogodkom, ki je potekal v Filmskem gledališču Idrija. Na dogodku smo pregledali naše dosežke skozi leta in se zahvalili vsem, ki so prispevali k uspehu geoparka. Na dogodku smo izpostavili tudi največje dosežke v 10. letih delovanja:

- Članstvo v UNESCO mreži geoparkov - Geopark Idrija je aktiven član svetovne mreže UNESCO geoparkov, kar je pomembno priznanje za naše delo na področju ohranjanja in promocije geološke dediščine.
- Predstavitve in članki - aktivno sodelujemo na konferencah in drugih strokovnih srečanjih ter objavljamo številne strokovne članke, ki prispevajo k večji prepoznavnosti destinacije Idrija.
- Izobraževanja – smo organizatorji številnih izobraževalnih dogodkov za otroke in mladostnike. Te aktivnosti pomembno prispevajo k ozaveščanju o pomenu geološke dediščine.
- Tedni evropskih geoparkov - sodelovali smo pri organizaciji več kot 100 dogodkov v okviru Tednov evropskih geoparkov, v katere je bilo vključenih več kot 6000 udeležencev.
- Mednarodno sodelovanje - Geopark Idrija je aktivno sodeloval v številnih mednarodnih projektih, kot so RurAll, EASTEAM, Interrreg Danube GeoTour in LAS projekti, kar je prispevalo k izmenjavi izkušenj, razvoju ponudnikov in destinacije ter prepoznavnosti.
- Center za obiskovalce - v letu 2019 smo odprli Center za obiskovalce z razstavo "Zapisano v kamninah", ki je postal pomemben vir informacij o geološki dediščini Idrije.
- Kolektivna blagovna znamka Idrija izbrano - uspešno smo vzpostavili kolektivno blagovno znamko "Idrija izbrano", v katero je trenutno vključenih več kot 180 različnih produktov. Ta pobuda je pomembno prispevala k povezovanju lokalnih ponudnikov in promociji idrijskih izdelkov.

O začetkih geoparka so z nami na prireditvi spregovorili:

- Tomaž Vencelj, župan občine Idrija,
- Branka Hlad, Agencija RS za okolje,
- Bojan Režun, strokovni sodelavec Geoparka Idrija,
- Martina Peljhan, Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija,
- Gašper Hrastelj, direktor Urada za UNESCO in generalni sekretar Slovenske nacionalne komisije za UNESCO,
- Martina Stupar, Zavod za varstvo narave Nova Gorica,
- Mojca Gorjup Kavčič, vodja Geoparka Idrija,
- Valerija Božič, direktorica Zavoda za turizem Idrija,
- Karmen Simonič Mervic, ravnateljica OŠ Črni Vrh,
- Jože Podobnik, Pivovarna Zajc.

V sklopu prireditve smo pozornost namenili tudi Kolektivni blagovni znamki Idrija izbrano. Certifikate za leto 2023 je podelila Ilona Stermecki, predstavnica akademije Izvorno slovensko. ***V družbo kolektivne blagovne znamke smo tako sprejeli 34 izdelkov, ki jih je v ocenjevanje prijavilo 17 ponudnikov.***

3.2.2.5 Ostali izvedeni dogodki v letu 2023

1. Pohod od Zavratca do Idrije v sodelovanju s Planinskim društvom Idrija ob Mednarodnem dnevu geopestrosti.
2. Obujamo spomine – zgod(b)ovinski sprehod pod Idriji ob Svetovnem dnevu turizma.
3. »Kdo je ubeu šipa pr Golitu?« - pogovor z avtorjem istoimenske knjige Izotkom Bončino ob Svetovnem dnevu turizma.
4. Delavnica »Varuhi narave« v sodelovanju z Zvezo prijatelje mladine Idrija.
5. Čistilna akcija »Očistimo Lajšt«.
6. Nagradni Turf Hunt v okviru Veselega decembra v Idriji.
7. Tek za zlati klikl na 41. festivalu idrijske čipke.
8. Delavnica tkanja ob Dnevu žena 2023.
9. Kulinarična obzorja v sodelovanju s CUDHg Idrija in Dionysos.
10. Postavitev razstave »Življenje teče« Društva klekljaric idrijske čipke na Ravnah na Koroškem.
11. Številne delavnice za otroke v času počitnic skozi vse leto.

Poleg lastne organizacije prireditev in dogodkov zavod koordinira in promovira številne druge prireditve in dogodke v destinaciji ter jim nudi možnost brezplačnega najema stojnic.

3.2.3 Projekti

3.2.3.1 Promocija turistične ponudbe in digitalna nadgradnja v vodilni destinaciji Škofja Loka in Idrija 2023, UNESCO

Slovenska turistična organizacija je tudi v letu 2023 namenila finančna sredstva za promocijo in krepitev digitalne preobrazbe vodilnih destinacij. Vodilna destinacija Škofja Loka in Idrija je skupno dobila iz razpisa 21.000,00 EUR, pri čemer polovica sredstev pripada destinaciji Idrija, polovica pa Škofji Loki.

V Idriji smo sredstva (10.500,00 EUR) v letu 2023 namenili za izvedbo različnih aktivnosti. Obseg aktivnosti je bil (še posebej glede na omejena sredstva) zares obsežen, zato ocenjujemo, da je bil lanski projekt iz sredstev STO najuspešnejši do sedaj.

Večji del sredstev smo namenili digitalni promociji, ki smo jo sistematično razdelali in na ta način zajeli različne produkte in ciljne publike. Izvedli smo:

- Digitalno kampanjo za 41. festival idrijske čipke preko Facebook in Google Ads, ki je potekala od 30. maja do 17. junija na slovenskem, italijanskem in hrvaškem trgu. Promocija je bila namenjena festivalu na splošno, dogodkom festivala in izdelkom idrijske čipke.
- Splošno branding kampanjo za destinacijo, ki je potekala v drugi polovici septembra, s čimer smo spodbujali obisk izven glavne sezone. Kampanja je potekala preko Facebooka, Instagrama in Google Ads na slovenskem, italijanskem in nemškem trgu. Promovirali smo štiri stebre destinacije (dediščino živega srebra, idrijsko čipko, idrijske žlikrofe ter Geopark Idrija).
- V drugi polovici junija smo, tik pred glavno sezono, izvedli še kampanjo za namestitve in pakete na Facebooku in Instagramu, ki je prav tako potekala na treh trgih – slovenskem, italijanskem in nemškem.
- V poletnem času pa smo, v skladu z naraščajočo privlačnostjo video vsebin, pripravili še video kampanjo na Youtube kanalu s promocijo naših štirih stebrov turizma. Kampanja je potekala na domačem trgu, z video vsebinami smo naslovili tudi mlajše generacije.

Del projektnih sredstev smo namenili nadgradnji in optimizaciji spletnega rezervacijskega sistema visit-idrija.si. Na spletni strani visit-idrija.si smo prenovili podstran doživetij, vsako doživetje je dobilo tudi svojo podstran. Nadgradili smo upravljanje s piškotki, pregledali dostopnost spletne strani ter dodali vtičnik za dostopnost. Z dodatnimi funkcijami urejanja smo nadgradili tudi urejevalnik aplikacije za skupne vstopnice in pakete.

V sodelovanju s TKD Kanomlja ter Rokodelsko sekcijo Društva rejcev drobnice Idrija-Cerkno smo v okviru projekta pripravili in na prenovljeni strani doživetij objavili tudi nova doživetja Medeni krog in Volnena doživetja.

V sklopu projekta smo izvedli še izobraževanje za ponudnike in zaposlene v turizmu na temo trajnosti – ponudnikom smo v začetku oktobra predstavili trajnostne certifikate v turizmu.

3.2.3.2 EU GeoExplorer (Erasmus + Programme)

Projekt GeoExplorer želi izboljšati kakovost poučevanja in učenja v srednješolskem sistemu z inovativnim učnim pristopom, ki povezuje naravoslovno in jezikovno izobraževanje z vsebinsko in jezikovno integrirano metodo učenja v medpredmetnem sodelovanju (ali v naravoslovnem kurikulumu v posameznem primeru). Partnerji projekta so poleg šolskih partnerjev del Unescovih globalnih geoparkov. Eden ključnih vidikov tega sodelovanja je razvoj novih storitev v geoparkih ter nove učne metodologije in orodja za učitelje naravoslovja in jezikov, ki temeljijo na inovativnem pristopu, usklajenem s potrebami šolskega sistema, šol, učiteljev, geoparkov in vodnikov ter ponuditi privlačen nov način naravoslovnega in jezikovnega izobraževanja.

Splošni cilj projekta je izboljšati proces poučevanja naravoslovja in jezika v kombinaciji medpredmetnih dejavnosti in nove metodologije poučevanja.
Specifični cilji:

- pridobivanje informacij o potrebah, predlogih in izboljšavah naravoslovnega in jezikovnega izobraževanja učiteljev,
- študijski (med)predmetni, obstoječi kompleti orodij in gradiva, ki se uporabljajo pri naravoslovnem/jezikovnem poučevanju naravoslovja,
- zagotoviti visokokakovostno orodje in metodologijo poučevanja naravoslovja in jezikov, zasnovano v sodelovanju z učitelji, strokovnjaki s področja naravoslovja, interpretacije naravne dediščine in področja CLIL (Content and Language Integrated Learning),
- povečati pogostost in učinkovitost medpredmetnega povezovanja pri poučevanju naravoslovja in jezikov,
- povečati raven usposobljenosti in zaupanja učiteljev,
- izboljšanje ravni znanja tujih jezikov učiteljev in učencev,
- okrepiti izobraževalne storitve Unescovih geoparkov.

Budget ZTI: 33.368,00 EUR

3.2.3.3 GameGEO

Projekt GameGeo se osredotoča na igrifikacijo geološkega izobraževanja v evropskih geoparkih. Osnovni cilji so: izdelava digitalnih in drugih interpretativnih orodij za centre za obiskovalce ter informacijske centre, vzpostavitev izobraževalne platforme z različnimi informacijami in gradivi za javnost, izobraževalce in strokovnjake ter izdelava metodičnega gradiva za ustanavljanje geoparkov. Projekt bo trajal 3 leta (od novembra 2023 do oktobra 2026), vanj je vključenih 5 partnerjev (Ekologické centrum Orlov, o.p.s., Češka, Zavod za turizem Idrija, Slovenija, Univerza v Bukarešti, Romunija, podjetje Digital STAR, s.r.o., Češka, Academia Istropolitana Nova, Slovaška). Skupna vrednost projekta je 400.000 €, proračun Zavoda za turizem Idrija je 90.000 €. V okviru projekta bomo izdelali zbirko interpretativnih in izobraževalnih orodij (animacije, videe, mini igre, delovne liste ipd.), pripravili bomo priročnik za ustanavljanje geoparkov in izvajali različne delavnice o naravni in kulturni dediščini. V okviru projekta bosta organizirani tudi dve konferenci (na Češkem in v Romuniji).

Budget (ZTI): 90.000 EUR

3.2.3.4 Projekt IGGP

Tudi za leto 2023 smo skupaj z Geoparkom Karavanke oddal projektni predlog na SNKU v okviru programa IGGP. V skladu z že utečeno prakso smo v projektno prijavo umestili stroške udeležbe predstavnika Geoparka Idrija na srečanjih Evropske in Globalne mreže geoparkov ter strokovno ekskurzijo za predstavnike geoparkov in njihovih partnerjev v Unescovem Globalnem geoparku Biokovo-Imotska jezera na Hrvaškem.

Budget (ZTI): 5.100,00 EUR (SNKU so-financiranje v višini 3.000,00 EUR – 60 %).

3.2.3.5 Danube GeoTour Plus

Danube GeoTour Plus temelji na uveljavljenem sodelovanju 9 geoparkov, 1 raziskovalnega partnerja in 11 pridruženih strateških partnerjev (ASP-jev). Rezultati preteklega projekta kažejo nove trende za bodoče delovanje geoparkov in še neizkoriščen potencial dediščine. Odseljevanje s podeželja, marginalizacija določenih skupin prebivalcev, znaki povečanega turističnega povpraševanja po draguljih skrite dediščine in na drugi strani vrzeli v kompetencah, upravljanju, produktih in infrastrukturi za obiskovalce postavljajo ključne izzive pred Geoparke v Podonavju. Njihova podeželska ozemlja obsegajo 416 občin v 9 državah na površini 14601 km2. V zadnjem desetletju so geoparki izgubili 6 % prebivalstva in povečali obisk za 77 % s 317000 na 562000.

Produkt je tako namenjen nadaljnjemu izkoriščanju nedavno razvitega skupnega turističnega produkta v okviru projekta Danube GeoTour, njegovega velikega potenciala dediščine in obstoječega teritorialnega razvojnega modela geoparka. Vse to z namenom povečati

priložnosti oddaljenih podeželskih skupnosti ter postati bolj vključujoči in cenjeni s strani obiskovalcev in prebivalcev, zaradi česar bi njihovi izdelki pridobili dodano vrednost in bili še dragocenejši. Naravne in kulturne dobrine pa bi bile upravljane na bolj uravnotežen in trajnosten način.

Da bi to dosegli, bo pristop Unescovega teritorialnega razvoja geoparka nadgrajen z vključujočo, inovativno in prilagojeno rešitvijo pri oblikovanju vrednosti izdelka in upravljanju obiskovalcev, ki bo skupaj preizkušena in uporabljena v sodelujočih geoparkih. Cilji projekta so:

- vključevanje ranljivih skupin v strukturo, izdelke in storitve geoparka v skladu s skupno strategijo vključevanja in motivirano s čezmejnimi medsebojnimi izmenjavami,
- ustvarjanje dodanih vrednosti za lokalna SME (majhna in srednja podjetja) s pilotiranjem 9 GeoDoživetij kot novega modela razvoja izdelkov in funkcionalnosti del vrhunskega segmenta izdelkov Danube GeoTour in njegove prihodnje platforme za sodelovanje,
- uravnoteženo upravljanje obiskovalcev s skupnimi rešitvami spremljanja obiskovalcev za poti, vroče točke in večja območja, skupno analitično orodje in začetni ukrepi za prerazporeditev obiskovalcev.

3.2.4 UNESCO globalni geopark Idrija

Osnovne naloge geoparka:

- zaščita in ohranjanje geološke in druge naravne dediščine,
- izobraževanje in interpretacija naravne in kulturne dediščine,
- sodelovanje z lokalnimi turističnimi ponudniki in lokalno skupnostjo.

V okviru Geoparka Idrija upravljamo s Krajinskim parkom Zgornja Idrijca, katerega prioriteta je ohranjanje naravne in kulturne dediščine, ključni vrednoti, zaradi katerih je območje zavarovano. Poslanstvo krajinskega parka je, da se kljub prednostnemu zagotavljanju ohranjanja naravne in kulturne dediščine ter krajinske pestrosti, ustvarja ugodne razmere za življenje v njem, na način, da se ohranja prisotnost lokalnega prebivalstva, kot soupravljavcev območja. Visoka doživljajska izkušnja parka se zagotavlja z usmerjanjem obiska, vključevanjem lokalne ponudbe, kakovostno interpretacijo in izobraževanjem.

3.2.4.1 Koordinacija Geoparka Idrija

Udeležba na konferencah in koordinacijskih odborih EGN in GGN
V letu 2023 so se predstavniki Unescovega Globalnega geoparka Idrija udeležili:

- Udeležba EGN CC srečanja – marec 2023 (Hateg UGGp; Romunija),
- 10. GGN konferenca v Unescovem Globalnem geoparku M'Goun, Maroko, september 2023.

Slovenski nacionalni forum – UNESCO globalnih geoparkov
9. redna seja odbora slovenskega nacionalnega foruma – UNESCO globalnih geoparkov je bila izvedena 23.01.2024 ob 14.00 uri v Eko Hotelu Koroš v Geoparku Karavanke/Karawanken. Udeležila sta se je 2 predstavnika Geoparka Idrija. Predstavili smo delovanje Geoparka Idrija v preteklem letu ter se dogovorili so aktivnostih v projektu, ki so sofinancirana iz IGGP projekta.

Aktivno sodelovanje s člani Evropske in Globalne mreže geoparkov
Poleg tekočega projektnega sodelovanja ter sodelovanja v sklopu EGN in GGN, Geopark Idrija redno sodeluje z drugimi geoparki. Ohranjamo stike, tudi iz preteklih projektov ter razmišljamo, kako nadaljevati s projektnimi aktivnostmi preteklih projektov tudi v prihodnji programske perspektivi EU. Tako smo bili v letu 2023 aktivno vključeni v pripravo projekta Danube GeoTour Plus, kateri je bil konec leta 2023 tudi uradno odobren in se je pričel izvajati s 1.1.2024 v okviru Transnacionalnega programa Interreg Podonavje. Kot partnerji smo vključeni v izvajanje projekta Young EU GeoExplorer, katerega vodilni partner je Geopark Styrian Eisenwurzen in se zaključuje 29.2.2024. Partnerji smo tudi v projektu GameGEO, ki se izvaja v okviru Erasmus+ programa in se je pričel 1.11.2023.
Vključeni smo tudi v več projektnih prijav.

Sodelovanje s Slovensko nacionalno komisijo UNESCO v letu 2023 (IGGP)
V letu 2023 smo projekt, sofinanciran v okviru IGGP sredstev namenili sofinanciranju udeležbe predstavnikov Geoparka Idrija na srečanjih CC EGN in 10. GGN konferenci v Maroku. V sodelovanju z Unescovem Globalnem geoparkom Karavanke/Karawanken smo izvedli strokovno ekskurzijo v Unescov Globalni geopark Biokovo-Imotska jezera, kjer smo si ogledali njihovo interpretacijo in podrobneje spoznali najmlajši geopark na Hrvaškem. Ekskurzije se je udeležil tudi predstavnik nastajajočega Geoparka Kras/Carso.

3.2.4.2 Interpretacija dediščine in tematskih poti

Informacijska tabla Kanomeljsko Razpotje in Oblakov vrh
V letu 2023 sta bili predelani tabli za Kanomeljsko Razpotje in Oblakov vrh, ki bodo zamenjane v letu 2024. Pripravljena je bila tudi oblikovalska podloga za dotrajano izobraževalno tablo na temo geologije (tektonike) v Kanomlji.
Postavljena je bila tudi nova informacijska tabla v Zadlogu.

Brošure Geoparka Idrija
Na novo je bila izdelana brošura za območje Idrije in Gor z naslovom Idrija – dediščina živega srebra, izdan nov zemljevid kolesarskih in pohodnih poti v slovenščini in angleščini ter letak »Skriti dragulji Idrije«.

Leto Scopolija
V program leta Scopolija smo se vključili z igro v aplikaciji TurfHunt z naslovom – Po Scopolijevih poteh po Idriji.

Teden evropskih geoparkov (10.5. – 6.6.2023)
Teden evropskih geoparkov je potekal od 10. 5. do 6. 6. 2023. V tem času je bilo organiziranih 14 različnih dogodkov. Večina je bila različnih pohodov, kjer smo skupaj z domačimi poznavalci spoznavali dediščino Idrijskega, predavanja in dogodki za otroke.
https://www.geopark-idrija.si/dozivetja/tedni-evropskih-geoparkov/tedni-evropskih-geoparkov-2023/

Javni dogodek Vikend brez avtomobila (3. in 4. 6. 2023)
V letu 2023 smo se odločili testno izvesti Vikend brez avtomobila že v začetku meseca junija. Ta dva dni je krajinski park zaprt za motoriziran promet, na Lajštu in širše po parku se odvijajo organizirane športne aktivnosti. V letu 2023 smo to prireditev izvedli izven projektov, iz lastnih sredstev. Sodelovala so številna društva, organizacije in posamezniki. Planinsko društvo je zopet organiziralo Pohod od klavž do klavž, ki je bil množično obiskan. Ta vikend je bil organiziran tudi javni prevoz na Lajšt, in sicer na relacijah, Idrija – Lajšt in Črni Vrh nad Idrijo – Lajšt. Obiskovalcem so bile na voljo še številne druge aktivnosti ter bogata kulinarična ponudba.

Mednarodni dan geopestrosti (6.10.2023)
Mednarodni dan geopestrosti smo praznovali s pohodom po Zavratcu, ki smo ga organizirali v sodelovanju s Planinskim društvom Idrija. Na pohodu smo spoznavali naravno in kulturno dediščino ter preplet le-teh. V program Mednarodnega dne geopestrosti se je vključil tudi CUDHg Idrija z dogodkom Scopoli – naš prvi geolog in mineralog.

Veseli december v Geoparku Idrija
V letu 2023 smo v decembru organizirali dogodke za obiskovalce s prostim vstopom na razstavo in ogled z avdio vodičem. Organizirali smo tudi delavnice za otroke, ki smo jih izvedli tudi izven Idrije, saj so zelo lepo obiskane in se bomo tega posluževali vedno več tudi v prihodnosti.

Center za obiskovalce Geoparka Idrija in razstava Zapisano v kamninah
Pričeli smo z izdelavo doživljajske knjižice po razstavi Zapisano v kamninah za družine in manjše otroke (prvo triado OŠ). Dokončana in natiskana bo v letu 2024.

3.2.4.3 Izvajanje šolskih in obšolskih dejavnosti

V Geoparku Idrija smo v letu 2023 izvedli vrsto izobraževalnih aktivnosti, v katere so bili vključeni osnovnošolski otroci in dijaki. Izobraževalne vsebine so se navezovale na popularizacijo geologije in spoznavanje druge naravne dediščine v Geoparku Idrija. Vključili smo se tudi v Dan geologije, ki ga izvaja Sekcija za promocijo geoloških znanosti (GeoZS, NTF, PMS, geoparki, ...), in je potekal 6. 10. 2023 pred rudnikom Sitarjevec pri Litiji.

Programi »Geodoživetja za male in veliko raziskovalce«
Programi »Geodoživetja za male in velike raziskovalce« so na voljo za osnovne šole. Pripravimo program glede na želje in potrebe posamičnih šol.

Programi za šole po razstavi »Zapisano v kamninah« v Centru za obiskovalce
Izvajamo tudi programe za šole, ki jih prilagajamo njihovim potrebam in željam. Lahko izvedemo zgolj voden ogled po razstavi »Zapisano v kamninah«, osredotočimo se lahko tudi le na določeno temo, ali pa je to kombinacija ogleda in delavnice. Po potrebi kombiniramo oglede z drugimi ponudniki v Idriji (skupaj s CUDHg Idrija ter ogledom Antonijevega rova in Mestnega muzeja Idrija) oziroma v kombinaciji z aplikacijo TurfHunt z ogledom mesta Idrija.

Mreža šol v Geoparku Idrija 2023
V letu 2023 Mreža šol v Geoparku Idrija na željo šole organizatorice (OŠ Cerkno) ni bila izvedena. Izvedena bo 17.aprila 2024 ter nato še septembra 2024 za leto 2024.

Počitnikarija 2023
Geopark Idrija je v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Idrija ter različnimi zunanjimi izvajalci v letu 2023 organiziral in izvedel 4 delavnice:

- Kamišibaj,
- Varuhi narave,
- Hologram,
- Obeski iz filca.

3.2.4.4 Informiranje, promoviranje in trženje

Spletno stran redno dopolnjujemo in nadgrajujemo.

Druge promocijske aktivnosti:

- redno obveščanje na spletni strani (www.geopark-idrija.si) v dveh jezikih;
- redno obveščanje na socialnih omrežjih v dveh jezikih;
- objave v medijih:
  Prispevek o Divjem jezeru v Slovenskem magazinu:
  https://www.rtvslo.si/rtv365/arhiv/174987389?s=tv
- objava članka v EGN Magazine, no. 21: Maša Čibej in Urška Bajec Rupnik: Idrija Geopark – 10 years in the excellent company of UNESCO Global Geoparks from around the world
- objava člankov v EGN Newsletter-ju no. 19: Idrija UNESCO Global Geopark, Slovenia: Building the quality geoproduct brand Idrija Selected

3.2.4.5 Razvoj podeželja in kolektivna blagovna znamka Idrija izbrano

Certifikat odličnosti Idrija izbrano zagotavlja preverjeno kakovost izbranih dobrot, ki jih ustvarjajo narava in ljudje na Idrijskem.
Izvirnost, kakovost in ročna izdelava so najpomembnejše lastnosti rokodelskih izdelkov s certifikatom Idrija izbrano. Okrasni in uporabni izdelki, oblikovani s skrbnostjo in ljubeznijo, pripovedujejo o izročilu idrijskih krajev.
Pod znakom odličnosti Idrija izbrano so zbrana tudi posebna doživetja Idrijskega, ki obiskovalcu na potepu skozi mesto Unescove dediščine ali po slikoviti pokrajini podeželja približajo lokalni svet, njegove ljudi in bogato kulinarično dediščino.

Teritorialna kolektivna blagovna znamke (TKBZ) Geopark Idrija – Idrija izbrano, ki je bila vzpostavljena z namenom povezovanja lokalnih ponudnikov in skupnega predstavljanja široke palete kakovostnih izdelkov, pridelkov in storitev z Idrijskega. Vključuje produkte, ki temeljijo na inovativnosti, kakovosti, tradiciji in dediščini lokalnega okolja. Z izborom produktov visoke kakovosti, celostno grafično podobo in skupno promocijo želi znamka prispevati k prepoznavnosti visokokakovostne lokalne ponudbe ter ustvarjati višjo dodano vrednost izdelkov, pridelkov, vodenih doživetij in prireditev.

Izvedene aktivnosti na področju razvoja znamke v letu 2023

- Aktivnosti in srečanja v mreži TKBZ Izvorno slovensko. V mreži si prizadevamo za pridobivanje sredstev iz raznih projektov, snujemo skupne predstavitve na raznih sejmih, skupnih brošurah, iščemo možnosti za vzpostavitev skupne spletne platforme, na kateri bi se predstavljale vse v mrežo vključene kolektivne blagovne znamke. Vzpostavili smo tudi prodajno polico z izdelki vseh znamk iz Slovenije v trgovini Dobrote

Dolenjske v Ljubljani. Iz znamke Idrija izbrano se tam prodaja Čajanka v škatli iz Hiše zelišč.

- Posodobljen spletni katalog ponudnikov in izdelkov s TKBZ Idrija izbrano ter vsi materiali, ki ponudnikom pripadajo po pogodbi (označevalne tablice, namizne zastavice, predstavitvene vizitke za sirarje…).
- Izvedena individualna svetovanja za razvoj izdelkov.
- Redno posodabljanje spletne strani in promocija certificirane ponudbe preko naših promocijskih kanalov – splet, FB – trije profili.
- Predstavitev produkta Idrijski zajtrk na svetovni konferenci UNESCO Geoparkov v Maroku, ki je požel ogromno zanimanja kot koncept sodelovanja različnih ponudnikov. V letu 2023 je bilo prodanih 12 zajtrkov, poskusno smo sestavili in tudi prodali 3 družinske zajtrke, zato smo tudi tega vključili v sistem skupnih vstopnic. Zajtrk je možno naročiti preko spleta, sestavijo pa ga v trgovinah Kmetijsko gozdarske zadruge Idrija (Idrija, Sp. Idrija, Črni Vrh), kjer ga je možno tudi prevzeti. Poskrbeli smo, da je zajtrk opisan na spletu in da so o možnosti naročila zajtrka obveščeni vsi ponudniki namestitev v destinaciji. Idrijski zajtrk lahko svojim gostom ponudijo kot dodano vrednost, če v namestitvah ne nudijo zajtrka. Zato upamo, da bodo ponudniki prepoznali to priložnost in se posluževali možnosti naročila Idrijskega zajtrka za svoje goste.
- Vključitev certificirane ponudbe v aktivnosti Zavoda za turizem – programi študijskih tur (npr. STO, novinarji iz Hrvaške…), keteringi (tudi v sodelovanju z Dionysos), turistični programi, dogodki, poslovna darila.
- Ponudniki s certifikatom so imeli možnost brezplačnega sodelovanja na sejmih in dogodkih (Alpe Adria, FIČ, PIŽ, Dan slovenskih dobrot Brdo pri Kranju, stojnice na prireditvah članic Mreže TKBZ v Ormožu, Bohinju, stojnice v okviru Združenja zgodovinskih mest…)
- S certificirano ponudbo smo poskrbeli za animacijo na sejmu F.r.e.e v Munchnu
- Izvedeni sta bili dve ocenjevanji izdelkov in storitev
- Posodobljen spletni katalog daril s certifikatom Idrija izbrano
- Oblikovane in izdelane nove destinacijske vrečke, usklajene s CGP Idrija izbrano
- Oblikovana darilna embalaža za klekljano čipko, ki bo na voljo tudi izdelovalkam, ki nimajo svoje embalaže.
- Podelitev certifikatov odličnosti za leto 2023.

Podatki o ocenjevanju v letu 2023

Na razpis za ocenjevanje izdelkov in storitev se je v letu 2023 prijavilo 17 ponudnikov od tega 7 novih in 10 že obstoječih z novimi izdelki.

Prvo ocenjevanje smo imeli 18. 5. 2023, drugo ocenjevanje pa je bilo 5. 10. 2023. Skupaj je tako komisija pregledala in na novo ocenila 35 izdelkov različnih kategorij. Na ocenjevanju je komisija nekaterim izdelkom izdala priporočila za dopolnitev in z izjemo enega so bili vsi dopolnjeni, tako da smo certifikat podelili 17im ponudnikom in 34im izdelkom oz. storitvam.

Imeli smo tudi ponovno ocenjevanje izdelkov in storitev za podaljšanje certifikata. Prehranski izdelki morajo namreč obnavljati certifikat na dve leti, rokodelski na tri leta. Komisija je bila zlasti pozorna na izboljšave izdelkov, glede na priporočila, ki jih je dala na prvem ocenjevanju. Vsi izdelki so certifikat dobili podaljšan.
Tudi tokrat so bili ocenjevalci navdušeni nad izvrstnim medom in drugimi idrijskimi okusi pa tudi nad idejami in zgodbami, ki jih ustvarjalci črpajo iz naše bogate dediščine ter spretno vpletajo v svoje čudovite izdelke.
V znamko je trenutno vključenih 45 ponudnikov z 82 rokodelskimi izdelki, 86 živilskimi izdelki, 9 jedmi postreženimi na gostinski način, 4 doživetji in 1 prireditvijo.

3.2.4.6 Krajinski park Zgornja Idrijca

Aktivnosti na področju upravljanja KPZI so vezane na sprejet načrt upravljanja. Načrt upravljanja upravljavca usmerja pri izvajanju varstvenih, strokovnih, nadzornih in upravljavskih nalog na zavarovanem območju, omogoča usklajeno upravljanje z zavarovanim območjem ter ureja in usmerja izvajanje aktivnosti v parku ob predpostavki ohranjanja narave in v konsenzu z lokalnim prebivalstvom.

Glede na več desetletno neusklajeno upravljanje z zavarovanim območjem je najpomembnejši cilj prvega 10-letnega obdobja, ki ga pokriva predmetni dokument, predvsem vzpostavitev upravljavske strukture, ki bo lahko uspešno izvajala z načrtom zastavljene ukrepe preko učinkovite komunikacije in z vključevanjem ter koordinacijo vseh pristojnih in zainteresiranih organizacij in posameznikov. Ta vključuje lokalno prebivalstvo, obiskovalce ter organizacije in društva, ki območje obiskujejo in tam izvajajo določene aktivnosti kot tudi mnenjedajalce, ki na podlagi pravnih aktov podajajo mnenja in soglasja.

Izvajanje načrta upravljanja je neposredno povezano z dejansko višino letnih proračunskih sredstev upravljavca (Zavod za turizem Idrija), Občine Idrija ter uspešnosti pri črpanju evropskih sredstev. Ker je realizacija finančnega načrta in s tem tudi načrtovanih ukrepov močno odvisna tudi od pridobivanja zunanji virov financiranja, smo večino pridobljenih projektov usmerili v financiranje dejavnosti KPZI.

V letu 2023 smo na področju upravljanja KPZI izvedli naslednje aktivnosti:

- Nova usmerjevalna in označevalna infrastruktura.
- Uvedba treh novih avtobusnih postaj v Strugu.
- Organizacija javnih dogodkov, delavnic, čistilna akcija, označevanje poti ipd.
- Organizacija strateške delavnice v okviru priprave nove strategije razvoja turizma v občini Idrija.
- Podana pobuda za vpis ozkotirne vojaške železnice Feldban (odsek Godovič – Idrija) v register nepremične kulturne dediščine.
- Koordinacija in sodelovanje pri upravljanju območja Lajšt.
- Upravljanje s parkomatom.

- Postavitev novih vpisnih knjig pri Divjem jezeru in na poti po Feldbanu z namenom beleženja obiskovalcev.
- Posodobitev spletne strani z vsemi informacijami za obiskovalce.
- Popis invazivnih tujerodnih vrst.
- Prostovoljni naravovarstveni nadzor.
- Včlanitev v Skupnost naravnih parkov (16 zavarovanih območij na območju Republike Slovenije).
- Parkoslovje - kviz naravnih parkov Slovenije (3 osnovne šole – 136 otrok).
- Pomoč pri izvedbi dogodkov – Vikend brez avtomobila, Dan geodiverzitete in Teden evropskih geoparkov.
- Zaposlitev profesionalne naravovarstvene nadzornice.

3.2.5 Promocijske aktivnosti in PR

Vse promocijske aktivnosti smo predstavili že po posameznih področjih dela, tukaj pa bi radi izpostavil pomembnost družabnih medijev in spleta, zato predstavljamo povzetek digitalnih kampanj.

Zavod za turizem skrbi za naslednje portale in račune na družabnih omrežjih:

- www.visit-idrija.si
- www.geopark-idrija.si
- www.festivalidrijskecipke.si
- www.esteamproject.eu
- http://www.idrijskacipka.si
- https://www.facebook.com/visitidrija
- https://www.facebook.com/geoparkidrija
- https://www.facebook.com/festivalidrijskecipke
- https://www.linkedin.com/company/idrijatourism
- https://www.instagram.com/visitidrija/
- https://www.instagram.com/geoparkidrija/
- https://www.instagram.com/idrijalace/
- https://issuu.com/visit-idrija-slovenija
- https://www.tiktok.com/@idrijaunesco

V primerjavi z letom 2023 se je število sledilcev na naših družabnih omrežjih povečalo.

V okviru javnega razpisa »Za sofinanciranje aktivnosti promocije turistične ponudbe vodilnih destinacij v Sloveniji v letu 2023« smo v digitalno promocijo vložili slabih 8.000 EUR. Vsebina promocije je podana v poglavju 3.2.3.1.

Objave v medijih – televizija, radio, tiskani mediji ter drugo sodelovanje z novinarji in vplivneži:

- Delo, Dnevnik, Večer, Slovenske novice, Idrijske novice, Finance, Metropolitan, Elle – Hg Trail, Praznik idrijskih žlikrofov, UNESCO dediščina (čipka, geopark, rudarjenje), Festival idrijske čipke, Kulinarična obzorja, Medeni krog, Volnena doživetja, Šturmajce, TKD Kanomlja,
- Priloge Nika, Oddih, Jesenske počitnice – Festival idrijske čipke, Vabilo na počitnice.
- National Geographic – naslovnica klekljana sviloprejka, članek o klekljanju in tkanju s svilo,
- Die Spitze – Festival idrijske čipke,
- Televizija:
    - Slovenski magazin – Krajinski park Zgornja Idrijca,
    - Slovenski magazin – Divje jezero,
    - Intervju s kreatorjem oblek Ponorelim in idrijska čipka,
    - Na lepše marec – Oštarije kod kodi,
    - Na lepše junij – Hiška na gričku, sirarji, Melhiorca, Društvo rejcev drobnice Idrija-Cerkno,
    - Na lepše september – Šturmajce,
    - Planet TV, Planet na obisku – Na kupčku estate, Dionysos, Mestni muzej Idrija,
    - Dobro jutro – izdelava žlikrofov (Jože Tončič in Društvo za zaščito idrijskih jedi), Antonijev rov, Topilnica Hg,
    - Dobro jutro - Festival idrijske čipke, Čipkarska šola Idrija, Mestni muzej Idrija, Društvo klekljaric idrijske čipke, Sonja Majnik Koder,
    - Jutro na Planetu – razstava v okviru 41. festivala idrijske čipke o svilogojstvu in sviloprejstvu,
    - HRT 1, Vjetar u kosi – Antonijev rov, Šturmajce, Društvo rejcev drobnice Idrija-Cerkno.
    - Slovenska kronika – poročanje Barbare Renčof o turistični sezoni v Idriji, 10. let geoparka Idrija.
- Radio:
    - Radio SI – Hg Trail, Praznik idrijskih žlikrofov, Festival idrijske čipke.
    - Primorski val – redno poročaje o delo zavoda, o dogodkih in aktivnostih.
    - Radio Express – promocija Festivala idrijske čipke.
    - Radio Gorenc – promocija Festivala idrijske čipke.
- Študijska tura za slovenske novinarje – TV SLO, Val 202, Planet TV, Dnevnik, Večer, TV3, Pop TV – predstavitev destinacije v Centru za obiskovalce Geoparka Idrija.
- Študijska tura za gourmet vplivneže iz Hrvaške, Italije in Madžarske – Center za obiskovalce Geoparka Idrija, Mestni muzej Idrija, doživetje v bunkerju v Idrijskih Krnicah, Kendov dvorec.
- Sodelovanje z blogersko družino Kam z mulcem – objave o Hiška na gričku, CUDHg Idrija, Kmetija Podobnik, Gostilna Škafar, Sever Turizem, Društvo rejcev drobnice Idrija/Cerkno.
- Italijanski blog Lovely Trips – redni mesečni prispevki o Idriji.

Promocija preko ambasadorjev promocije destinacije Idrija – Žiga Lakner, Rok Turk, Darko Peljhan, Enej Logar, Kolesarsko društvo Sloga, Zavod Hg.

Promocija idrijske čipke z glasbeno skupino Joker Out:

- Idrijska čipka na oblekah Eurosong 2023.
- Obisk skupine Joker Out na 41. festivalu idrijske čipke.
- Idrijska čipka na oblekah koncerta v Stožicah – posnetek koncerta na TV SLO1, z objavo, da so idrijsko čipko sklekljale idrijske klekljarice.
- Idrijska čipka na vseh oblekah na evropski turneji.
- Video objave o idrijski čipki skupine Joker Out na TikTok in IG.

Promocija destinacije Idrija z Žigom Laknerjem – mesečni video posnetki namenjeni objavam na TikTok in IG Reels.

JokerOut so pod enega od videov zapisali:
»Obleka naredi človeka, ko obleko naredi @karlokirri
In more than 300 hours of work, 12 of the best "klekljarice" from Idrija helped visualize this wardrobe and bring a unique element of Slovene cultural heritage with us on stage under the vision and leadership of @karlokirri. Also, the jewellrey that incorporated handmade idrija lace may be the first ever! So proud of this project.»

3.2.6 Splošne, pravne in kadrovske zadeve, računovodstvo, administracija, finance

S povečanjem obsega dela, povečujemo prihodke, kot tudi odhodke, hkrati pa se veča obseg dela na področju splošnih in kadrovskih zadev, računovodstva, administracije in financ.

Računovodstvo in pravno svetovanje ima zavod zunanje, vse ostale zadeve pa opravljata direktorica zavoda in poslovna sekretarka. Delovne naloge so zelo raznovrstne, pogosto nujne in neodložljive. Zelo pogosto se tudi časovno prekrivajo. Njuno delo vključuje

- priprava notranjih splošnih in posamičnih pravilnikov in navodil,
- strokovna pomoč pri vodenju javnih naročil, pozivov in razpisov,
- finančna služba – skrb za likvidnost poslovanja in finančni nadzor, naročila, plačila, priprava dokumentacije za zunanje računovodstvo, zahtevkov, kreditne dokumentacije, poročanje, priprava finančnih načrtov, storitve UJP ipd.
- kadrovske zadeve (razpisi, pogodbe, spremljanje zakonodaje, pravilniki, izobraževanje, redni letni razgovori, napredovanja, izvajanje predpisov s področja varstva in zdravja pri delu, javna dela ipd.),
- priprava gradiva za seje sveta zavoda, pisanje zapisnikov, koordinacija sej,
- priprava gradiva za občinske seje,
- upravljanje s premoženjem zavoda,

- evidentiranje in arhiviranje gradiva,
- pomoč pri stroškovnem delu na projektih,
- skrb za inventuro.

V letu 2023 smo velik del aktivnosti s področja pravnih, kadrovskih in računovodskih zadev namenili:

- prilagoditvi novemu zakonu o izvajanju tržnih dejavnosti za javne zavode:
  - sprememba odloka,
  - sprejetje pravilnika,
  - priprava novih podlag za razmejevanje stroškov,
  - posodobitev prodajnih cen artiklov v trgovini in na spletni strani.
- prilagoditvi novi zakonodaji na področju evidentiranja delovnega časa:
  - sprememba in posodobitev načina beleženja delovnega časa,
  - digitalizacija beleženja delovnega časa,
  - prilagoditev nastavitev programa novemu beleženju in pravilom,
  - prilagoditev obračuna plač novemu beleženju,
  - nov pravilnik o delovnem času,
  - nova pravila o beleženju delovnega časa,
  - testiranje in adaptacija.

4 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH ALI NEPRIČAKOVNIH POSLEDI PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA

Večjih odstopanj pri izvajanju programa dela ni bilo, razen tega, da s prihodki nismo uspeli pokriti materialnih stroškov zavoda, zaradi česar smo na koncu leta zabeležili presežek odhodkov nad odhodki. Vzroki za to so opisani v poglavju 6. Pri tem je treba poudariti, da ima zavod vse od leta 2019 za pokrivanje materialnih stroškov iz naslova proračunskih sredstev enak znesek, z izjemo lanskega leta, ko se nam je povečal za 0,3 %, obseg dela pa se nam je od leta 2019 poveča za 2x.

5 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA ALI VEČ PRETEKLIH LET

Zastavljene cilje smo dosegli, njihova primerjava z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let pa je prikazana v vseh dosedanjih poglavji.

6 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

Upravljanje s prevzetimi sredstvi – objekti in opremo je bilo gospodarno. Javna proračunska sredstva so bila porabljena učinkovito in v skladu z načrtovano porabo, pri tem pa naj poudarimo, da proračunska sredstva na proračunski postavki 1314062 Stroški materiala in storitev niso zadostovala za pokrivanje nastalih stroškov.

Kazalnik gospodarnosti, ki prikazuje razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki iz izkaza prihodkov in odhodkov znaša za leto 2023 0,99, kar pomeni, da celotni prihodki niso zadostovali za pokritje celotnih odhodkov zavoda v višini 1 % oziroma 4.008,00 EUR. Razlog je v povečanju stroškov materiala in storitev ter v razmejitvi dejavnosti na tržne in netržne.

Višji stroški materiala in storitev so povezani s podražitvijo cen na trgu – stroški elektrike, stroški ogrevanja, stroški telekomunikacijskih storitev, stroški poštnih storitev, stroški vzdrževanja ipd.

Tabela 11 Prikaz rasti stroškov materiala in storitev 2022 / 2023

Dobavitelj	Stroški 2022	Stroški 2023	Index
AR-RA DRUŽBA ZA GEODEZIJO, RAČUNOVODSTVO	9.126	9.470	1,04
BIROSISTEMI FRANKO	293	293	1,00
BIROSISTEMI POSLOVNE REŠITVE D.O.O.	2.051	1.982	0,97
DZS, D.D.	1.554	1.389	0,89
Elektro Maribor Energija plus, podjetje		471	
ELEMENT LAB SODOBNE POSLOVNO	3.049	937	0,31
GRAD PRO PROJEKTIRANJE, INŠTALACIJE	0	4.680	
INŠTITUT ZA VARNOST LOZEJ d.o.o.	924	1.308	1,42
ISTRABENZ PLINI, PLINI IN PLINSKE	2.401	2.007	0,84
Javno podjetje KOMUNALA Idrija d.o.o.	11.754	13.170	1,12
MEGA M, INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE	2.795	3.142	1,12
PETROL, Slovenska energetska družba	4.514	5.872	1,30
PIA informacijski sistemi in storitve	1.354	2.024	1,49
POSLOVNI SISTEM MERCATOR D.D.	297	592	1,99
POŠTA SLOVENIJE D.O.O.	2.002	2.369	1,18
SGI STANOVANJSKO GOSPODARSTVO IN	474	503	1,06
VASCO D.O.O	4.108	4.459	1,09
SKUPAJ	**46.697**	**54.668**	**1,17**

Kljub temu, da smo nekatere stroške uspeli tudi znižati (stroški fotokopiranja, pisarniški material, stroški ogrevanja), pa se je večina stroškov občutno povišala, v povprečju za 17 %. V proračunu se je upošteval dvig materialnih stroškov le za 0,3 %.

V letu 2023 smo imeli tudi stroške čiščenje v višini 4.680,00 EUR, ki jih v letu 2022 ni bilo, saj smo imeli zaposleno čistilko. Po dveh neuspelih razpisih za delovno mesto čistilke v letu 2022, smo se odločili za čistilni servis. S tem smo imeli nižje stroške plač in posledično višje stroške storitev.

Tabela 12 Pregled porabe proračunskih sredstev v letu 2023 v primerjavi s planom.

PP	Vrsta stroška	Plan 2023	Proračun 2023	Poraba 2023 denarni tok	Poraba 2023 obrač. tok
1314061	**STROŠKI DELA IN IZPLAČILA ZAPOSLENIM**	**290.000**	**275.709**	**272.257**	**275.709**
	Plače	275.279	262.404	258.882	262.404
	Regres	14.721	13.305	13.375	13.305
1314062	**STROŠKI MATERIALA IN STORITEV**[6]	**40.420**	**40.420**	**40.420**	**40.420**
1314086	NAKUP OPREME IN OSNOVNIH SREDSTEV	6.000	7.373	7.373	7.373
	Ureditev razsvetljave v poslovnih prostorih na sedežu zavoda v skladu z zakonodajo		2.146	2.146	2.146
	Dopolnitev, posodobitev programske in strojne opreme		2.710	2.710	2.710
	Oprema za elektronsko evidentiranje delovnega časa v skladu z zakonodajo		2.182	2.182	2.182
	Oprema za prireditve		335	335	335
1314063	**TURIZEM**	**60.000**	**64.341**	**64.836**	**64.341**
	Stroški vzdrževanja spletnih strani		3.066	3.323	3.066
	• www.visit-idrija.si		1.896	2.054	1.896
	• www.geopark-idrija.si		1.170	1.269	1.170
	Stroški članarin		1.122	1.122	1.122
	Stroški promocije, oglaševanja destinacije		15.210	15.136	15.210
	Informiranje, promoviranje in trženje (Geopark Idrija)		1.920	1.981	1.920
	KBZ (fotografiranje, oblikovanje, tisk vabil, dogodek ob 10-letnici GI)		1.988	2.240	1.988
	Slovesnost od 10-letnici Geoparka Idrija		2.063	2.063	2.063
	Sejmi		3.606	3.738	3.606
	Priprava strategije razvoja turizma v Občini Idrija		11.200	11.200	11.200
	Študijske ture in vodenje blogerjev		2.240	2.240	2.240
	Odkup fotografij		135	0	135
	Promocija idrijske čipke		1.143	1.128	1.143
	Novi promocijski materiali (katalogi, brošure)		9.456	9.456	9.456
	Razvoj darilnega progama TIC		283	0	283

[6] Iz materialnih stroškov je bil nabavljen tudi drobni inventar

PP	Vrsta stroška	Plan 2023	Proračun 2023	Poraba 2023 denarni tok	Poraba 2023 obrač. tok
	Strokovna izobraževanja zaposlenih		340	375	340
	Stroški EDEN, ZZMS, ZS		764	846	764
	Izobraževanje lokalnih vodnikov in turističnih delavcev		2.078	2.078	2.078
	Ambasadorji destinacije Idrija		1.100	700	1.100
	Študentsko delo, avtorske in podjemne pogodbe		6.305	6.766	6.305
	Pogostitve		322	444	322
1314051	**FESTIVAL IDRIJSKE ČIPKE**	**45.000**	**48.870**	**48.870**	**48.870**
	Strokovni program Festivala		2.699	2.699	2.699
	Promocija Festivala		6.390	6.390	6.390
	Otvoritvena slovesnost Festivala		7.066	7.066	7.066
	Spremljevalni program Festivala		30.216	30.216	30.216
	Namestitve, pogostitve		2.499	2.499	2.499
	UNESCO GLOBALNI GEOPARK IDRIJA	**44.000**	**43.007**	**43.437**	**43.007**
	Koordinacija GI		5.363	4.589	5.363
	IGGP		3.965	3.965	3.965
	Informiranje, promoviranje, trženje		2.353	2.328	2.353
	Razvoj podeželja - KBZ IDRIJA IZBRANO		8.451	7.992	8.451
	Interpretacija, oživljanje dediščine, tem. poti; VC;		21.159	22.318	21.159
	Šolske in obšolske dejavnosti		767	710	767
	Center za obiskovalce		918	918	918
	Upravljanje KPZI		19	605	19
	Oprema – drobni inventar		12	12	12
1316162	**KRAJINSKI PARK ZGORNJA IDRIJCA**	**24.100**	**23.764**	**23.764**	**23.764**
	Vzdrževanje KPZI		321	321	321
	Vzdrževanje Lajšt		680	680	680
	Izvedba dogodka »Vikend brez avtomobila«		2.855	2.855	2.855
	Izobraževalne vsebine		150	150	150
	Prostovoljno nadzorništvo		276	276	276
	Promocija Krajinskega parka Zgornja Idrijca		1.828	1.828	1.828
	Pogostitve, srečanja z drugimi zavarovanimi območji		223	223	223
	Nabave: Table, drogovi, prometni znaki ter njihova postavitev		17.073	17.073	17.073
	Ostala oprema (skrinjice za vpisne knjige)		358	358	358
1314066	**PROJEKTI**	**27.000**	**9.170**	**9.170**	**9.170**
	Sofinanciranje promocije vodilnih destinacij STO		7.788	7.788	7.788
	Promocija vodilnih destinacij STO		*2.655*	*2.655*	*2.655*

PP	Vrsta stroška	Plan 2023	Proračun 2023	Poraba 2023 denarni tok	Poraba 2023 obrač. tok
	Promocija vodilnih destinacij STO – nadgradnja www.visit-idrija.si		*1.478*	*1.478*	*1.478*
	Promocija vodilnih destinacij STO – Razvojna agencija Sora		*3.655*	*3.655*	*3.655*
	Prijava Interreg Danube 2.0		512	512	512
	Lasten delež Erasmus+ GeoExplorer (External Costs)		870	870	870
1314077	**VZDRŽEVANJE MEŠČANSKEGA ČEBELNJAKA (ter obeh čebelnjakov iz projekta MED-O-VITA)**	**1.500**	**1.763**	**1.763**	**1.763**
1314101	**ZTI – PRIREDITVE**	**10.000**	**10.828**	**10.828**	**10.828**
	Hg Trail		2.263	2.263	2.263
	Joker OUT		2.808	2.808	2.808
	Kulinarična obzorja		813	813	813
	Sofinanciranje Čipkarija		1.000	1.000	1.000
	Rally 2023		3.175	3.175	3.175
	Tisk tiskovin in oblikovanje letakov		476	476	476
	Materialni stroški – talna obloga		293	293	293
	Izvajanje javnih del			**11.323**	**12.480**
SKUPAJ PRORAČUN ZTI 2023		**548.020**	**530.352**	**526.668**	**530.352**

Tabela 13 Pregled prihodkov in stroškov iz naslova pobranih parkirnin v Krajinskem parku Zgornja Idrija

PARKIRNINE KPZI	Parkirnine 2021	Parkirnine 2022	Poraba 2022	Parkirnine 2023	Poraba 2023	Prenos sredstev v proračun Občine Idrija za leto 2024
Skupaj	**2.099**	**5.208**	**6.834**	**5.483**	**278**	**5.678**
Tabla, nabiralnika za			146			
Oblikovanje in izdelava 7 tabel KPZI			4.190			
Odstranjevanje lesa, naplavin, zapornic Lajšt			1.980			
Tekoči stroški			518		278	

Tabela 14 Pregled prihodkov in stroškov iz naslova pobranih parkirnin na Camperstop Inzaghi

PARKIRNINE PARKIRIŠČE ZA AVTODOME	Prihodki parkirnine 2023 (junij – december)	Prihodki voda/elektrika 2023	Poraba 2023	Razlika med prihodki in stroški 2023
Skupaj	**1.168**	**834**	**2.105**	**-103**
Provizija EasyPark			12	
Stroški elektrike			508	
Stroški povezani s porabo vode			253	
Vzdrževanje			420	
Nabava prometnih znakov			281	
Montaža tabel, nalepke, etikete,			606	
Zavarovanje			27	

Tabela 15 Pregled prihodkov in stroškov iz naslova pobranih parkirnin Zavoda za turizem Idrija (Lajšt in Camperstop skupaj)

Najemnine in uporabnine (parkirnine) 2023	Prenos iz leta 2022 in prihodki parkirnin 2023	Poraba 2023	Razlika med prihodki in stroški 2023
Skupaj	**7.958**	**2.383**	**5.575**

7 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA POSREDNEGA UPORABNIKA

Metodologija za pripravo Izjave o oceni notranjega nadzora javnih financ je objavljena v navodilu o spremembah in dopolnitvah Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna v Uradnem listu RS 8/2007.

V skladu z Navodilom o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna mora Poslovno poročilo o doseženih ciljih in rezultatih proračunskega uporabnika vsebovati tudi oceno delovanja sistema notranjega finančnega nadzora (10. člen točka 8 in 16. člen točka 8 spremenjenega Navodila). Na opredeljevanje ciljev in zagotavljanje njihovega doseganja z ustreznim sistemom upravljanja in obvladovanja poslovnih tveganj se nanaša Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ (v nadaljevanju: Izjava). Z Izjavo proračunski uporabnik oceni ustreznost vzpostavljenega sistema notranjega nadzora, ki vključuje kontrolno okolje, oceno tveganj, notranje kontrole, pretok informacij in notranje revidiranje ter navede najpomembnejše ukrepe za izboljšanje sistema, ki jih je izvedel v preteklem letu in ukrepe, ki jih namerava izvesti v tekočem letu.

Podlaga za Izjavo so poročila notranjega revizorja in zunanjega revizorja v primeru, če se slednja nanašajo tudi na notranji nadzor in za področja, na katera se nanašajo. Za vsa druga področja je potrebno predhodno izpolniti samoocenitveni vprašalnik, ki je sestavni del metodologije.

Notranjo revizijo za leto 2022 je v ZAVODU ZA TURIZEM IDRIJA (v nadaljevanju: zavod oz. revidiranec) izvedel Zavod za notranjo revizijo, Mavčiče 125, Mavčiče 125, 4211 Mavčiče, na podlagi naročila zavoda. Odgovorna oseba za izvedbo notranje revizije je bila mag. Hermina Krajnc, preizkušena državna notranja revizorka.

Na podlagi naročila revidiranca so v letu 2022 izvedli redno notranjo revizijo na področju preveritve **pravilnosti evidentiranja prihodkov in terjatev na javni in tržni dejavnosti.**

Revizijsko poročilo še ni zaključeno oziroma je v fazi zaključevanja.

Cilj notranje revizije je bil oceniti ali vzpostavljeni sistem poslovodenja in notranjih kontrol zavoda na revidiranih področjih obstaja in deluje tako, da zagotavlja:

- pravilnost, popolnost in ažurnost poslov in stanj v poslovnih knjigah ter računovodskih izkazih,
- pravilno delovanje na predpisan in nameravan način (gre za vrednotenje notranjih kontrol zagotavljanja skladnosti poslovanja s predpisi, zakoni, usmeritvami in navodili vodstva).

Na podlagi revizijskih ugotovitev bomo oblikovali priporočila za izboljšanje poslovanja zavoda ob upoštevanju ugotovljenih pomembnejših tveganj z namenom prispevati k njihovemu obvladovanju.

Zavod za turizem Idrija je v letu 2023 upošteval pri svojem poslovanju tudi naslednje:

- Uvedeno kontrolno okolje na pretežnem delu poslovanja.
- Cilji so bili realni in merljivi na celotnem poslovanju.
- Tveganja, da se cilji ne bi uresničili, so bila opredeljena in ovrednotena na celotnem poslovanju.
- Sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganje na sprejemljivo raven je vzpostavljen na pretežnem delu poslovanja.
- Zavod ima ustrezen sistem informiranja in komuniciranja.
- Zavod ima ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno notranje revizijsko službo.

8 POJASNILA O NEDOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

Zavod za turizem je v letu 2023 dosegel vse zastavljene cilje, razen nekaterih dogodkov in enega doživetja, ki smo jih načrtovali, pa niso bili izvedeni zaradi vremenskih razmer.

9 OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

V letu 2023 smo uspešno izvajali naše poslanstvo, zagotavljati podporno okolje za razvoj turizma in prireditev v občini Idrija ter širše. Naša dejavnost je imela pozitiven vpliv na več področij:

- **Gospodarstvo:** Povečali smo število obiskovalcev, kar je spodbudilo odpiranje novih turističnih nastanitev (10 novih ponudnikov s 65. dodatnimi ležišči) in oživitev gostinske ponudbe. Lokalni ponudniki so imeli koristi tudi od naših prireditev in tržnih dejavnosti, kar je povečalo njihove prihodke in poslovne priložnosti. Preko kolektivne blagovne znamke Idrija izbrano smo razvili številne nove produkte in storitve ter omogočili članom številne brezplačne ugodnosti – izobraževanja, brezplačni najemi stojnic, možnost brezplačne udeležbe na sejmih in prireditvah ipd. Prav tako so ponudniki, s pomočjo naših brezplačnih svetovanj, promocijo in spodbujanjem ustvarili nova doživetja (Kulinarično doživetje v bunkerju na Idrijskih Krnicah, Posodobljeno doživetje Medeni krog, Delavnica izdelave žlikrofov v Šturmajcah, Delavnica izdelave žlikrofov na Pokriti tržnici, Volnena doživetja, Kulinarična obzorja, Večerje v Kavarni Vega).

  Klekljarice smo povezali z kreatorjem oblek glasbene skupine Joker Out in sodelujejo v dolgoročnem projektu, kjer klekljajo idrijsko čipko za člane skupine. Prav tako imajo

možnost prodaje svojih izdelkov v trgovini TIC. Zanje smo oblikovali tudi destinacijsko embalažo za idrijsko čipko.

Skozi kolektivno blagovno znamko so ponudniki, vključeni vanjo, deležni številnih ugodnosti – možnost prodaje v trgovini TIC, brezplačna promocija preko družabnih omrežji, radio, televizija, tiskani mediji, mreža KBZ, možnost brezplačne udeležbe na številnih sejmih, dogodkih in prireditvah v in izven Slovenije, brezplačne image fotografije, brezplačno svetovanje ipd.

Tabela 16 Učinki poslovanja zavoda na lokalno gospodarstvo

PLAČILA LOKALNIM PONUDNIKOM	**Vsota**
Druge institucije – CUDHg Idrija, MMI, Čipkarska šola, DKIČ	16.756,50
Gostinski ponudniki	18.489,25
Klekljarice (prodaja idrijske čipke)	7.163,00
Lokalni podjetniki (ozvočenje, vzdrževanja, prevajanje, lektoriranje, glasbeni nastopi ipd.)	28.900,80
Lokalni ponudnik (prodaja v trgovini, na spletu, preko doživetij)	10.180,90
Promocija - lokalni mediji (Primorski val, Idrijske novice)	2.679,00
SKUPAJ LOKALNO OKOLJE	**84.169,45**

Poudariti je treba tudi, da zavod upravlja z 20. stojnicami, ki jih je v letu 2023 dajal lokalnim organizatorjem prireditev in dogodkov v brezplačno uporabo – Praznik idrijskih žlikrofov, Hg Trail, Veliki Šmaren v Spodnji Idriji, Tržnica v Spodnji Idriji, Kmečka tržnica, Barbarin sejem, sejem Lipa Rič ipd.

- **Sociala:** Sodelovanje lokalnih kulturnih ustvarjalcev na naših prireditvah ter ostalih lokalnih zunanjih izvajalcev je prispevalo k njihovemu dohodku in promociji njihovega dela.

- **Varstvo okolja:** Z vključitvijo v zeleno shemo slovenskega turizma, doseganju ciljev, ki iz zaveze izhajajo ter z upravljanjem Geoparka Idrija in KPZI Idrija pomembno prispevamo k številnim aktivnostim varovanja okolja, v katere vključujemo številne deležnike in o katerih obveščamo in informiramo širšo javnost.

Vse naše aktivnosti na področju promocije, prireditev in kolektivne blagovne znamke so usmerjene v doseganje pozitivnih učinkov na področju turizma ter v ustvarjanju dodane vrednosti vseh, ki se s turizmom ukvarjajo: od glavnih akterjev na področju turizma – Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, Mestni muzej Idrija, Čipkarska šola Idrija, Geopark Idrija, do gostinskih ponudnikov, ponudnikov namestitev, trgovcev, rokodelcev, lokalnih turističnih vodnikov, pridelovalcev in vseh ostalih posameznikov in podjetij, ki so

posredno povezani s turizmom - glasbeniki, umetniki, tonski tehniki, oblikovalci, prevajalci, lektorji, komunala, gasilci, reditelji ipd.

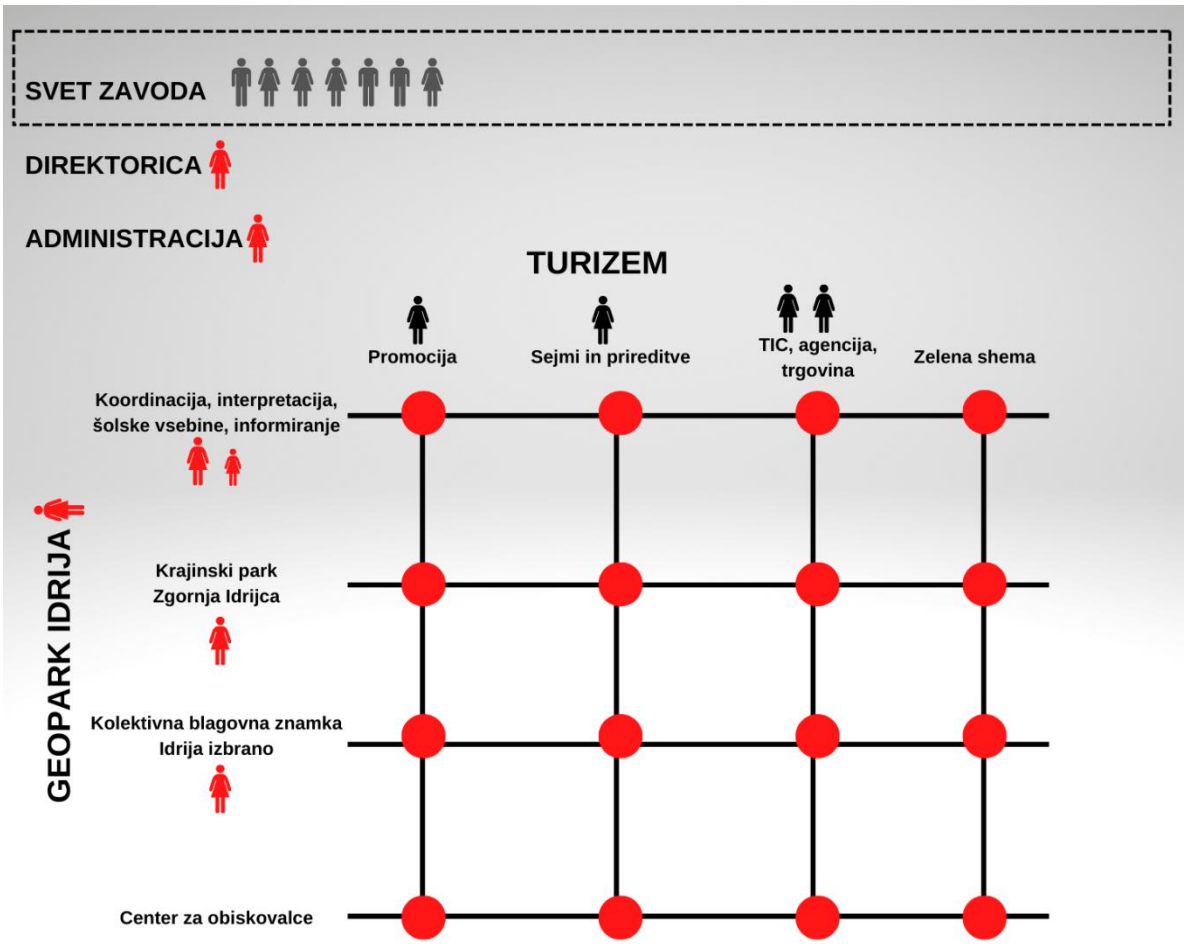
Aktivnosti Geoparka Idrija se v 30 % pokrivajo z aktivnostmi turizma in promocije, v večini pa so usmerjene v razvoj podeželja in izobraževanje. S strokovnim delom zaposlenih na Geoparku Idrija izvajamo različne aktivnosti, ki so bile povzete v poročilu in so pomembne za trajnostni razvoj območja, povezovanje, sodelovanje ter namenjene razvoju novih produktov. Aktivnosti Geoparka Idrija nam odpirajo vrata v številne mednarodne projekte ter krepijo našo mednarodno prepoznavnost tako na turističnem kot strokovnem področju. Pri tem moramo izpostaviti še vpliv delovanja geoparka na šolske vsebine in delo z otroki in mladostniki.

Pri poslovanju smo skrbno sledili načelom neustvarjanja konkurence tistim, ki jih podpiramo iz javnih sredstev, ter hkrati zagotavljali rast in razvoj turističnega sektorja v regiji.

10 ANALIZA KADROVANJA IN POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH

V letu 2023 smo v skladu s sprejeto sistemizacijo, kadrovskim načrtom, odobrenimi finančnimi sredstvi in načrtom upravljanja KPZI zaposlili konec leta novo osebo na delovno mesto Področni svetovalec / Strokovni sodelavec KPZI naravoslovne smeri, ki ima opravljen izpit za profesionalno naravovarstveno nadzornico in ki opravlja dela in naloge vezane na upravljanje s KPZI ter dela in naloge vezane na projekte.

10.1 ORGANIZACIJSKA SHEMA ZAVODA Z DELOVNIMI MESTI IN PLAČNIMI SKUPINAMI

Idrija.

SEZNAM DELOVNIH MEST ZAVODA ZA TURIZEM IDRIJA

I. DELOVNA MESTA IN NAZIVI PLAČNE SKUPINE B

Zap. št.	Delovno mesto	Tarifni razred	Šifra del. mesta	PR BN	PR ZN
1	Direktor javnega zavoda s področja turizma (JZT)	VII/2	B017850	42	52

II. DELOVNA MESTA IN NAZIVI PLAČNE SKUPINE I

Zap. št.	Delovno mesto	Tarifni razred	Šifra del. mesta	PR BN	PR ZN
2	Področni svetovalec I Vodja Geoparka	VII/1	I017111	34	44
3	Področni svetovalec III Vodja Turistično informacijskega centra	VII/1	I017113	31	41
4	Področni svetovalec III Samostojni delavec za projekte, koordinacijo in PR	VII/1	I017113	31	41
5	Področni svetovalec III Strokovni delavec Geoparka	VII/1	I017113	31	41
6	Področni svetovalec III Koordinator izobraževalnih aktivnosti	VII/1	I017113	31	41
7	Področni svetovalec III Koordinator kolektivne blagovne znamke Geopark Idrija – Idrija izbrano	VII/1	I017113	31	41
8	Turistični informator II	VI	I016039	25	35
9	Višji področni referent I Referent za prireditve in sejemsko dejavnost	VI	I016061	25	35
10	Naravovarstveni nadzornik IV **(nezasedeno)**	VI	I016016	26	36
11	Področni svetovalec Strokovni sodelavec KPZI naravoslovne smeri	VII/1	I017113	31	41

III. DELOVNA MESTA IN NAZIVI PLAČNE SKUPINE J

Zap. št.	Delovno mesto	Tarifni razred	Šifra del. mesta	PR BN	PR ZN
10	Poslovni sekretar VI	VI	J026004	24	34
11	Čistilka II **(nezasedeno)**	II	J032001	12	22

10.2 INVESTCIJSKA VLAGANJA

Zavod je investicijska vlaganja v letu 2023 namenil za:

- Zamenjavo vseh svetil v pisarnah, ki niso bila v skladu z zakonodajo, na kar je opozorila tudi varnostna inženirka.
- Digitalizacijo beleženja delovnega časa v skladu z novo zakonodajo.
- Posodobitev informacijske opreme.

Skrajšano poslovno poročilo javnega zavoda Zavod za turizem Idrija za leto 2023 smo pripravile:

- **mag. Valerija Božič – direktorica,**
- **Aleksandra Kuštrin – poslovna sekretarka,**
- **Marjeta Rijavec – računovodstvo AR-RA d.o.o. in**
- **zaposlene Zavoda za turizem Idrija.**